

Lakiosasto

7.7.2003

Työeläkelaitoksille

ULOSOTTOA KOSKEVIA LAKEJA ON MUUTETTU

1

LAKI ULOSOTTOLAIN MUUTTAMISESTA JA ERÄÄT SIIHEN LIITTYVÄT LAIT

Ulosottoa koskevat lait on vahvistettu lukuun ottamatta lakia määräajasta velkomisasiissa sekä julkisesta haasteesta velkojille annetun asetuksen 1 §:n muuttamisesta.

Lakimuutoksilla uudistetaan ulosottolain ulosottoperustetta, ulosottomenettelyä sekä häätöä koskevat säännökset. Uuden ulosottolain mukaan velallisena olevalta luonnolliselta henkilöltä voidaan periä velkaa ulosottoin 15 vuoden ajan. Jos velkojana on yksityinen ihminen tai rikoksen johdosta vahinkoa kärsinyt asiassa, jossa on tuomittu vankeutta, määräaika on 20 vuotta. Voimaantulosäännöksen mukaan määräaika, määräajan laskemista ja määräajan jatkamista koskevia 2 luvun 24-26 §:ää sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa annettuun ulosottoperusteeseen ja lain voimaan tullessa vireillä olevaan ulosottoasiaan. Jos kuitenkin määräajan laskemista koskevassa 2 luvun 25 §:ssä tarkoitettu ulosottoperuste on annettu ennen 1.3.1993, täytäntöönpanokelpoisuuden määräaika lasketaan mainitusta päivämäärästä.

Lait tulevat voimaan 1.3.2004.

Asiaa koskevasta hallituksen esityksestä (HE 216/2001 vp) on kerrottu yleiskirjeessä A 30/2001.

Vahvistetut säädöstekstit (679/2003 ja 683/2003 – 692/2003) ovat yleiskirjeen liitteenä. Liitteenä ovat myös ulosottoa koskevat valtioneuvoston asetukset (680/2003 – 682/2003).

1.1

Eduskunnan lausuma

Eduskunta hyväksyi seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa seuraavalla vaalikaudella eduskunnalle esityksen siitä, miten sellainen saatava, jota koskeva ulosottoperuste on päättynyt, otetaan huomioon kuolinpesässä.

Lakiosasto

7.7.2003

2

HALLITUKSEN ESITYS JA SÄÄDÖSTEKSTI

Säädöstekstejä ja hallituksen esityksiä voi tilata sekä suomen- että ruotsinkielisenä Oy Edita Ab:n asiakaspalvelusta puhelimitse numerosta 020 45005 tai sähköpostitse osoitteesta asiakaspalvelu.publishing@edita.fi. Hallituksen esitykset löytyvät internetistä osoitteesta www.eduskunta.fi ja säädöstekstit osoitteesta www.finlex.fi.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio
Pia Wilkman

N:o 679

Laki

ulosottolain muuttamisesta

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun ulosottolain (37/1895) 1 luvun 8 § ja 5 luvun 53 §, sellaisena kuin niistä on 1 luvun 8 § laeissa 197/1996 ja 447/2001,

muutetaan 1 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 2 §, 5 §:n 1—3 ja 7 kohta, 15 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 16 ja 17 §, 3 luku, 6 luvun 23 §, 8 luvun 6 ja 9 § sekä 9 luvun 11 §:n 1 momentti ja 15 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 2 §, 15 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 16 ja 17 §, 8 luvun 9 § sekä 9 luvun 11 §:n 1 momentti ja 15 §:n 2 momentti mainitussa laissa 197/1996, 1 luvun 5 §:n 1 kohta laissa 481/1999 sekä 2, 3 ja 7 kohta sekä 8 luvun 6 § laissa 792/1996, 3 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen sekä 6 luvun 23 § laissa 1586/1992, sekä

lisätään 1 lukuun uusi 1 a—1 e §, 2 §:n edelle uusi väliotsikko, uusi 2 a ja 18—35 § sekä 24 ja 30 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin siitä lailla 1055/1991 kumotun 2 luvun tilalle uusi 2 luku, 4 lukuun uusi 3 a ja 13 a § sekä luvun 15 §:ään uusi 2 momentti ja 17 §:ään uusi 2 momentti, 5 luvun 49 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 168/1925 ja 658/1987, uusi 3 momentti, lakiin uusi 6 a luku, 8 luvun 8 §:ään uusi 2 momentti, 9 luvun 5 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 197/1996, uusi 2 momentti, 11 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 4 momentti, 15 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 momentti ja 18 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 momentti, 10 luvun 8 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 11 luku seuraavasti:

HE 216/2001
LaVM 34/2002
EV 305/2002

I luku

Yleiset säännökset

Soveltamisala ja määritelmiä

1 §

Soveltamisala

Tämän lain mukaisesti pannaan täytäntöön riita- tai rikosasiassa asetettu yksityisoikeudellinen, tuomioon tai muuhun tässä laissa tarkoitettuun ulosottoperusteeseen sisältyvä:

- 1) velvoite raha- tai tavarasuoritukseen (*maksuvelvoite*);
- 2) velvoite luovuttaa toiselle kiinteää omaisuutta tai määrätty irtain omaisuus;
- 3) velvoite luovuttaa toisen hallintaan kiinteää omaisuutta, rakennus, huoneisto, muu tila tai sen osa taikka velvoite muuttaa sieltä pois (*hätö*);
- 4) velvoite tehdä jotakin;
- 5) kielto tehdä jotakin ja velvoite sallia, että toinen tekee jotakin.

Tämän lain 7 luvun mukaisesti pannaan täytäntöön oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa tarkoitettu takavarikko tai muu turvaamistoi-
mi.

Hallintolainkäytössä ja hallintomenettelyssä asetettu 1 momentissa tarkoitettu velvoite pannaan täytäntöön tämän lain mukaisesti, jos siitä on tässä laissa tarkoitettu ulosottoperuste ja täytäntöönpano edellyttää tämän lain mukaisia toimia.

1 a §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen mukaan kuin siitä muussa laissa säädetään, tämän lain mukaista menettelyä noudatetaan myös täytäntöönpanossa, joka koskee:

- 1) veroja, julkisia maksuja ja muita julkisoikeudellisia tai niihin rinnastettavia rahasääntöjä;
- 2) sakkoja sekä eräitä rikosoikeudellisia seuraamuksia ja valtiolle tuomittuja korvauksia;
- 3) lapsen huoltoa tai luovuttamista huoltajalleen ja tapaamisoikeutta;

4) ulkomailla annettua tuomiota, välitystuomiota tai muuta ulosottoperustetta;

5) Euroopan unionin eräiden toimielinten tuomioita ja päätöksiä;

6) osamaksukaupalla myytyä irtainta esinettä;

7) muuta kuin oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa tarkoitettua turvaamistointa.

1 b §

Asianosaiset ja sivullinen

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *hakijalla* sitä, joka on hakenut täytäntöönpanoa;
- 2) *vastaaajalla* sitä, jota vastaan täytäntöönpanoa on haettu;
- 3) *velkojalla* maksuvelvoitteen täytäntöönpanossa hakijaa ja muuta henkilöä, jolla on oikeus saada maksu ulosmitatusta omaisuudesta;
- 4) *velallisella* maksuvelvoitteen täytäntöönpanossa vastaajaa;
- 5) *asianosaisella* 1—4 kohdassa tarkoitettua henkilöä;
- 6) *sivullisella* muuta kuin 1—5 kohdassa tarkoitettua henkilöä.

Henkilöllä tarkoitetaan myös yhteisöä, laitosta ja säätiötä. Henkilöstä, joka vastaa hakijan saatavasta vain omistamansa esineen arvolla, on soveltuvin osin voimassa, mitä velallisesta säädetään.

1 c §

Hakijan saatava

Hakijan saatavalla tarkoitetaan ulosottoperusteessa vahvistettua pääomaa, pääomalle ulosottoperusteeseen mukaan laskettavaa korkoa sekä ulosottoperusteessa maksettavaksi määrättyjä kuluja korkoineen taikka sitä osaa edellä mainituista, johon hakija on rajoittanut hakemuksensa.

1 d §

Sähköinen viesti

Jollei tässä laissa toisin säädetä, sähköi-

sestä viestistä on voimassa, mitä sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos sähköisen viestin lähettäjistä on epäselvyyttä, ulosottomiehen tulee varmistaa viestin oikeellisuus.

1 c §

Asiakirjan lähettäminen

Asiakirja saadaan lähettää ulosottomiehelle postitse lähettäjän omalla vastuulla.

Asiakirjan saapumispäiväksi katsotaan se päivä, jona lähetys on saapunut ulosottomiehen toimipaikkaan tai postilokeroon taikka kun ulosottomiehelle on toimitettu ilmoitus lähetyksen saapumisesta postiyritykseen.

Lähettäjän on huolehdittava siitä, että asiakirja, jonka toimittamiselle on säädetty tai asetettu määräaika, saapuu ulosottomiehelle määräajassa.

Ulosottoviranomaiset

2 §

Ulosottomies

Ulosottoasiat käsittelee ulosottomies. Ulosottomiehenä toimii kihlakunnanvouti. Ulosottomiehenä voi toimia myös 11 §:n 3 momentissa tarkoitettu nimismies.

2 a §

Tuomioistuim

Yleiset tuomioistuimet toimivat ulosottoasioissa muutoksenhakuviranomaisina niin kuin 10 luvussa säädetään sekä käsittelevät niiden tehtäväksi erikseen säädetty ulosottoasiat.

5 §

Ulosottomiehen yksinomainen toimivalta

Ulosottomiehen tulee itse:

1) päättää 2 luvun 8 §:ssä tarkoitettun lainvoimaa vaille olevan ulosottooperusteen täytäntöönpanosta, 15 §:ssä tarkoitetuista peruuttamistoimista sekä 22 ja 23 §:ssä tarkoi-

tetusta kuitauksesta, 3 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua täytäntöönpanosta saamistodisteen puuttuessa, 43 §:ssä tarkoitettua vakuuden hyväksymisestä, 92 §:ssä tarkoitettua suorituskiellon antamisesta ja 108 §:ssä tarkoitettua asiantuntijan käyttämisestä, 4 luvun 6 b §:n 3 momentissa ja 9 §:n 4 momentissa tarkoitettua menettelyä sekä 6 a luvun 12—17 §:ssä tarkoitettua täytäntöönpanosta;

2) antaa asianosaiselle 3 luvun 9 §:ssä tarkoitettu ohjaus;

3) päättää 3 luvun 59 §:n 1 momentissa tarkoitettua noutouhan asettamisesta ja noutamista koskevan pyynnön tekemisestä poliisille;

7) asettaa maksu- tai palautusvelvollisuus 2 luvun 16 §:n, 3 luvun 46 §:n, 4 luvun 9 b §:n, 5 luvun 9 §:n 3 momentin, 11 §:n 4 momentin tai 45 §:n 3 momentin taikka 8 luvun 4 tai 7 §:n nojalla;

Esteellisyys ja asianmukaisuuden vaatimus

15 §

Esteellisyysperusteet

Ulosottomies on esteellinen, jos:

1) ulosottomies tai hänen läheisensä on ulosottoasiassa asianosainen taikka asiassa väitteen tai vaatimuksen esittänyt sivullinen;

2) ulosottomies toimii hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä tai julkisoikeudellisessa laitoksessa tai liikelaitoksessa, joka on asianosainen taikka asiassa väitteen tai vaatimuksen esittänyt sivullinen;

3) ulosottomiehellä tai hänen läheisellään on odotettavissa asiasta hyötyä tai vahinkoa;

4) ulosottomies on oikeudenkäynnissä tai viranomaisen käsiteltävänä olevassa asiassa asianosaisen vastapuoli, paitsi jos kysymys on ulosottomiehelle kuuluvasta virka-asiasta tai jos asianosainen on pannut asian vireille aiheuttaakseen esteellisyyden tai muuten selvästi perusteetta;

5) ulosottomies on toiminut asiassa asianosaisen asiamiehenä;

6) ulosottomiehen ja asianosaisen välillä on ulosottomiehen virkasuhteen ulkopuolinen palvelus- tai toimeksiantosuhde taikka muu sellainen suhde, joka asian laatu ja olosuhteet kokonaisuutena huomioon ottaen antaa perustellun aiheen epäillä ulosottomiehen puolueettomuutta asiassa.

Ulosottomies on esteellinen myös, jos jokin muu 1 momentissa tarkoitettuun seikkaan rinnastettava seikka antaa perustellun aiheen epäillä hänen puolueettomuuttaan asiassa.

16 §

Läheiset

Läheisellä tarkoitetaan 15 §:ssä ulosottomiehen:

1) puolisoa ja entistä puolisoa;
2) lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa, isovanhempaa, ulosottomiehelle muuten erityisen läheistä henkilöä ja edellä mainitun henkilön puolisoa sekä ulosottomiehen sisaruksen lasta ja vanhemman sisarusta;

3) puolison lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa ja isovanhempaa.

Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä. Läheisiä ovat myös vastaavat puoliskulaiset.

17 §

Esteellisyyden vaikutus

Ulosottomies ei saa ryhtyä täytäntöönpanoon, jos hän on esteellinen, eikä jatkaa täytäntöönpanoa, jos hän myöhemmin tulee tai havaitsee itsensä esteelliseksi. Ulosottomies ei ole velvollinen erikseen selvittämään 15 §:n 2 momentissa tarkoitettua esteellisyyttä yksinkertaisessa asiassa, jossa menettely on kaavamainen.

18 §

Esteellisyysväite

Väite ulosottomiehen esteellisyydestä on

esitettävä heti, kun esteellisyysperuste on tullut väitteen esittäjän tietoon. Väitteen esittäjän on perusteltava väitteensä.

Selvästi perusteettoman esteellisyysväitteen ulosottomies saa itse ratkaista. Muun väitteen ratkaisee se ulosottoviranomainen, joka määrää ulosottomiehelle sijaisen. Jos esteellisyysväite hyväksytään, esteettömän ulosottomiehen tulee jatkaa asian käsittelyä sekä tarkastaa siihen mennessä tehdyt toimet ja suorittaa mahdollinen itseoikaisu.

Ulosottoviranomaisen päätökseen, jolla esteellisyysväite on hylätty, voidaan hakea muutosta vain samalla, kun valitetaan suoritetusta täytäntöönpanotoimesta. Sen jälkeen kun ulosottomies on suorittanut täytäntöönpanotoimen, sen toimen osalta ei voida ilman pätevää syytä vedota aiemmin tiedossa olleeseen 15 §:n 2 momentissa tarkoitettuun seikkaan.

19 §

Asianmukaisuuden vaatimus

Ulosottomiehen tulee toimia virkatehtävissään asianmukaisesti ja puolueettomasti. Täytäntöönpanotehtävät tulee suorittaa joutuisasti, tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti aiheuttamatta vastaajalle tai sivulliselle suurempaa haittaa kuin täytäntöönpanon tarkoitus vaatii. Ulosottomiehen tulee edistää vastaajan omatoimisuutta ja asianosaisten välistä sovinnollisuutta ulosottoasiassa sopivalla tavalla.

20 §

Avoimuuden vaatimus

Ulosottomiehen tulee tiedustelun johdosta ja havaitessaan tilanteen niin vaativan oimatoimisesti ilmoittaa velalliselle tämän oikeudesta pyytää ulosoton määrän rajoittamista sekä antaa asianosaisille tarvittaessa muuta ohjausta ulosottoasiassa ja tietoja täytäntöönpanon vaiheesta samoin kuin muista asianosaisille merkityksellisistä seikoista.

21 §

Hyödyn tavoittelun ja sopimattoman menettelyn kielto

Ulosottomies tai hänen alaisensa ulosottoasioita käsittelevä virkamies ei saa asemaansa tai siinä saatuja tietoja hyväksi käyttäen toimia omaksi tai toisen hyödyksi eikä muutoinkaan sopimattomasti tavalla, joka on vastoin asianosaisen etua tai joka on omiaan horjuttamaan luottamusta ulosottoimen asianmukaisuuteen tai puolueettomuuteen.

22 §

Elinkeinotoimintaa koskevat rajoitukset

Ulosottomies tai hänen alaisensa ulosottoasioita käsittelevä virkamies ei saa itse tai välikäsien kautta:

- 1) periä yksityisesti saatavia toisen lukuun, jollei kysymyksessä ole 16 §:ssä tarkoitettun läheisen saatava;
- 2) hankkia perintätarkoituksessa itselleen tai läheiselleen saatavia;
- 3) eri korvausta vastaan suorittaa sellaisia ulosottoimituksiin liittyviä tehtäviä, jotka voidaan tarkoituksenmukaisesti antaa ulkopuolisten hoidettaviksi;
- 4) hankkia itselleen tai läheiselleen taloudellista etua toisen harjoittamasta 1—3 kohdassa tarkoitettusta toiminnasta.

23 §

Oikeus hankkia ulosmitattua omaisuutta

Ulosottomies ei saa siinä asiassa, jossa hän on suorittanut täytäntöönpanotoimia, itse tai välikäsien kautta hankkia itselleen tai toiselle omaisuutta, joka on ulosmitattu tai muuten täytäntöönpanon kohteena. Ulosottomies tai hänen alaisensa ulosottoasioita käsittelevä virkamies ei saa hankkia täytäntöönpanon kohteena olevaa omaisuutta muussakaan tapauksessa, jos sitä voidaan pitää 21 §:ssä tarkoitettulla tavalla sopimattomana.

Ulosottorekisteri

24 §

Ulosoton tietojärjestelmä ja ulosottorekisteri

Ulosoton tietojärjestelmä on ulosottoviranomaisille kuuluvien tehtävien hoitamista varten perustettu ja ulosottoviranomaisten valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä. Oikeusministeriö huolehtii tietojärjestelmän ylläpitämisestä ja kehittämisestä.

Ulosoton tietojärjestelmään kuuluu ulosottorekisteri, jota pidetään ja käytetään ulosottoviranomaisille kuuluvien tehtävien suorittamista varten. Rekisteri koostuu valtakunnallisesta hakemisto-osasta ja paikallisesti ylläpidetyistä rekisterin osista.

Tietojärjestelmän ja ulosottorekisterin tarkoitus on edistää ulosottoasioiden tarkoituksenmukaista ja velalliskohtaista käsittelyä sekä sähköistä asiointia samoin kuin ulosoton hallinnon johto-, ohjaus-, tarkastus- ja valvontatehtävien sekä tilastoinnin suorittamista.

25 §

Rekisterinpitäjät

Ulosottorekisteriä pitävät paikalliset ulosottoviranomaiset yhdessä. Tiedot tallettanut viranomainen vastaa tallettamiansa tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa. Oikeusministeriö huolehtii rekisterin yleisestä ylläpidosta sekä antaa määräyksiä tietojen teknisestä tallettamis- ja käsittelytavasta.

26 §

Rekisterin tietosisältö

Ulosottorekisteriä varten saadaan paikallisiin rekisterin osiin kerätä ja niihin tallettaa:

- 1) ulosottoasioiden hallintaa varten asianosaisten ja heidän edustajiensa tunniste- ja yhteystietoja sekä tietoja tilitysosoitteesta, täytäntöönpanon tai saamisen laadusta, hakijan saatavasta, ulosottomiehen suorittamista

täytäntöönpanotoimista ja niiden ajasta, kertyneistä ja hakijalle tilitetyistä rahamääristä, täytäntöönpanon esteistä, passiivisaatavaksi merkitsemisestä samoin kuin muita vastaavia ulosottoasiaa ja täytäntöönpanotoimituksia koskevia tietoja (*asianhallintatiedot*);

2) viranomaisten yhteistoiminnan järjestämistä varten tietoja tai pyyntöjä saada tietoja velallisen olinpaikasta tai omaisuudesta (*yhteistoimintatiedot*);

3) asianosaiselta tai sivulliselta saatuja ja ulosottoviranomaisen muulla tavoin hankkimia ulosottoasiaan liittyviä tietoja, ei kuitenkaan henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja arkaluonteisia henkilötietoja, lukuun ottamatta ulosmittaukseen vaikuttavia tietoja velallisen saamista sosiaalihuollon etuuksista (*erityistiedot*).

Rekisterin hakemisto-osaan saadaan tallettaa sellaisia asianhallintatietoja, jotka ovat tarpeen asian löytämiseksi paikallisista rekisterin osista.

27 §

Oikeus käsitellä tietoja

Ulosottorekisteriä varten kerättyjen ja siihen talletettujen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Ulosottomies ja hänen alaisensa sekä oikeusministeriö, lääninhallituksen oikeushallintopäällikkö ja hänen alaisensa saavat ulosottoasiassa tai ulosoton hallintoasiassa käsitellä salassapitosäännösten estämättä 26 §:ssä tarkoitettuja tietoja, erityistietoja kuitenkin vain asiassa välttämättömin osin.

28 §

Rekisteröidyn tarkastusoikeus

Jos henkilötietolain mukainen rekisteröidyn tarkastusoikeus tuntuvasti vaikeuttaisi täytäntöönpanoa, tarkastusoikeutta voidaan tarpeellisin osin lykätä, kunnes tarvittavat ulosmittaukset tai muut täytäntöönpanotoimet on suoritettu ja omaisuus on otettu ulosottomiehen haltuun, enintään kuitenkin kuusi

kuukautta tarkastusoikeutta koskevan pyynnön esittämisestä.

Jos tarkastusoikeutta on lykätty, tietosuojavaltuutettu voi sen lisäksi, mitä muualla säädetään, rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa rekisterissä olevien rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden.

29 §

Tietojen poistaminen

Ulosottorekisteristä on poistettava:

1) asianhallintatiedot 30 vuoden kuluttua asian vireilletulosta;

2) yhteistoimintatiedot, kun niitä ei enää tarvita, kuitenkin viimeistään, kun asian vireilläolo tai passiivirekisteröinnin aika päättyy;

3) erityistiedot 10 vuoden kuluttua merkinnän tekemisestä tai tätä aikaisemmin, jollei tietoja ilmeisesti enää tarvita.

Eryistiedot saadaan säilyttää kauemmin kuin 10 vuotta, jos siihen on perusteltua aihetta, ei kuitenkaan yli 20 vuotta merkinnän tekemisestä.

Rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen

30 §

Rekisteritietojen julkisuus

Ulosottorekisteriin talletetut tiedot, joista voidaan antaa 31 §:n 1 momentissa tarkoitettu todistus, ovat julkisia, ja muut rekisterin tiedot salassa pidettäviä.

31 §

Todistus ulosottorekisteristä

Jokaisella on oikeus saada paikalliselta ulosottoviranomaiselta nimeämäänsä henkilöä ulosottoasian vastaajana koskeva todistus ulosottorekisteristä. Todistukseen merkitään pyynnön esittämispäivää edeltäneiden kahden vuoden aikana talletetut seuraavat tiedot:

1) hakijan ja vastaajan nimi sekä vastaajan syntymäaika ja kotikunta;

2) ulosottoasia, sen vireilläoloaika ja passiivisaatavaksi rekisteröinti;

3) hakijan saatavan määrä ja hakijalle tilitetty määrä;

4) estetodistuksen laatu ja päivämäärä.

Todistus annetaan tulosteena ulosoton tietojärjestelmästä. Jollei 1 momentissa mainittuja rekisterimerkintöjä ole, myös siitä annetaan todistus.

Todistus voidaan antaa pyyntöä edeltävien neljän vuoden ajalta, jos pyytjä osoittaa, että tieto on tarpeen hänen toimeentulonsa tai muutoin painavan yksityisen etunsa taikka tärkeän yleisen edun turvaamiseksi.

Ennen todistuksen antamista todistuksen pyytäjän nimi, ammatti ja asuinpaikka sekä keskeinen 3 momentissa tarkoitettu perustelu tulee tallettaa ulosoton tietojärjestelmään. Rekisteröidyn pyynnöstä hänelle on annettava tieto siitä, kenelle on viimeisten kuuden kuukauden aikana annettu häntä koskeva todistus ulosottorekisteristä.

32 §

Luottotietotoiminnan harjoittajan oikeus tiedonsaantiin

Luottotietotoiminnan harjoittajalla on oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä saada asianhallintatiedot pyyntöä edeltävien kahden kuukauden ajalta sellaisista maksuvelvoitteen täytäntöönpanoa koskevista ulosottoasioista, joissa on annettu estetodistus.

Tiedot suppeaa ulosottoa koskevasta estetodistuksesta saadaan antaa vain sillä ehdolla, että luottotietotoiminnan harjoittaja poistaa ne kokonaan rekisteristä, jos velallinen maksaa sen velan, jota perittiin suppeassa ulosotossa.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu saatava tulee kokonaan perityksi ulosotossa tietojen luovuttamisen jälkeen, ulosottomiehen tulee velallisen pyynnöstä ilmoittaa siitä luottotietotoiminnan harjoittajalle. Jos ulosottoperuste kumotaan, ulosottomiehen on pyynnöstä ilmoitettava siitä luottotietotoiminnan harjoittajalle rekisterimerkintöjen poistamista varten. Samoin on meneteltävä, jos käy ilmi, että ulosotto on muusta syystä ollut aiheeton.

Tässä pykälässä tarkoitettut tiedot voidaan luovuttaa sähköisessä muodossa.

33 §

Viranomaisten välinen tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään ulosottoviranomaisen oikeudesta tai velvollisuudesta luovuttaa tietoja, viranomaisella ja muulla julkista tehtävää hoitavalla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada ulosottorekisteristä tehtäviensä hoitamiseksi tarvitsemansa asianhallintatiedot pyyntöä edeltävien neljän vuoden ajalta sekä yhteistointatietoja. Tiedot voidaan luovuttaa sähköisessä muodossa, jos tietojen vastaanottajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei rajoita tietojen antamista 3 luvun 70 ja 71 §:n nojalla. Mainituissa pykälissä tarkoitetuilla tietojensaajilla on oikeus niissä mainittujen tehtäviensä hoitamiseksi saada salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tiedot myös ulosoton tietojärjestelmän valtakunnallisesta hakemisto-osasta.

Ulosottomiehen oikeudesta oma-aloitteisesti luovuttaa tietoja ja kiellosta luovuttaa tietoja on ulosottorekisteriin talletettujen tietojen osalta voimassa, mitä 3 luvun 72 ja 73 §:ssä säädetään.

34 §

Asianosaiselle annettava tuloste

Henkilölle, joka on tai on ollut vastaajana tai hakijana ulosottoasiassa, tulee pyynnöstä antaa muut kuin henkilötunnusta ja yhteystietoja sekä tilitysosoitetta koskevat asianhallintatiedot sisältävä tietojärjestelmän tuloste edeltävien neljän vuoden ajalta ja tarvittaessa tätä pitemmältä ajalta. Takaajalla ja muulla, jonka maksuvelvollisuuteen tietyn saatavan vanhentumisella ja määrällä saattaa olla merkitystä, on vastaava oikeus kyseisen saatavan osalta. Mitä tässä säädetään, ei vaikuta asianosaisen oikeuteen saada tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla.

Jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, asianosaisille tulee määräjain antaa tietoja ulos-

oton tietojärjestelmästä ulosottoasiassa kertyneistä ja perimättä olevista määristä sekä muista vastaavista seikoista niin kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Tiedot voidaan antaa sähköisesti. Jos ulosottoviranomaisen käytettävissä on siihen sopiva laitteisto, asianosaisille tulee antaa mahdollisuus seurata tietojärjestelmästä 31 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tietojen avulla asiansa käsittelyä.

35 §

Tietojen luovuttaminen teknisen käyttöyhteyden avulla

Oikeusministeriö voi päättää teknisen käyttöyhteyden perustamisesta ja tietojen luovuttamisesta sen avulla ulosottorekisteristä, jos tietojen vastaanottajalla on lain mukaan oikeus saada tietoja ulosottoviranomaiselta sähköisessä muodossa. Ennen käyttöyhteyden avaamista tietojen vastaanottajan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

2 luku

Ulosottoperusteet

Ulosottoperuste täytäntöönpanon edellytyksenä

1 §

Yleinen säännös

Ulosottoasian vireilletulo ja täytäntöönpano edellyttävät, että hakijalla on 2 §:ssä tarkoitettu ulosottoperuste, jossa vastaajalle on asetettu 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettu velvoite tai määrätty turvaamistoimi, eikä siinä tarkoitettu oikeus ole lakannut maksun, vanhentumisen tai muun syyn vuoksi. Ulosottomiehen on tarkistettava, ettei saatava ole vanhentunut eikä 24 ja 25 §:ssä tarkoitettu ulosottoperusteen täytäntöönpanokelpoisuuden määräaika ole kulunut, sekä pyydyttävä asianosaisilta selvitystä, jos oikeuden lakkaamisesta tai mainitun määräajan päättymisestä on epäselvyyttä.

Vakuusoikeuden haltijan oikeudesta saada maksu ilman ulosottoperustetta säädetään 4 ja 5 luvussa. Ulosottomies saa ilman eri ulosottoperustetta panna täytäntöön ulosottomenettelystä johtuvia velvoitteita niin kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Ulosottoperusteiden luettelo

Ulosottoperusteita ovat seuraavat asiakirjat:

1) tuomioistuimen riita- tai rikosasiassa antama tuomio;

2) tuomioistuimen antama turvaamistoimipäätös;

3) välitystuomio, joka on annettu välimiesmenettelystä annetussa laissa (967/1992) tai muussa laissa säädettyssä välimiesmenettelyssä, ja sellaisella välitystuomiolla vahvistettu sovinto;

4) osamaksukauppaa koskeva ulosottomiehen tilityspöytäkirja, vahvistettu elatusapuso-pimus sekä sellainen sitoumus tai saamistodiste, jonka täytäntöönpanosta tämän lain mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa;

5) hallintotuomioistuimen päätös ja muun viranomaisen päätös hallintolainkäyttöasiassa;

6) valtioneuvoston, ministeriön, valtion keskushallintoon kuuluvan viraston ja lääninhallituksen päätös samoin kuin muu hallintopäätös, jonka täytäntöönpanosta tämän lain mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa.

Mitä tässä laissa säädetään tuomiosta, koskee soveltuvin osin myös tuomioistuimen riita- tai rikosasiassa antamaa päätöstä, määräystä ja väliaikaista määräystä sekä tuomioistuimen vahvistamaa sovintoa.

Tuomion lainvoimaisuus

3 §

Lainvoimainen tuomio

Lainvoimainen tuomio pannaan täytäntöön hakijalta vakuutta vaatimatta. Vastaaja ei voi vakuudella estää täytäntöönpanoa.

Ylimääräinen muutoksenhaku ei estä lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanoa. Ylimääräistä muutoksenhakemusta käsittelevä tuomioistuin voi kuitenkin kieltää tai keskeyttää täytäntöönpanon noudattaen soveltuvin osin, mitä 9 luvun 14—17 §:ssä säädetään.

4 §

Lainvoimaa vailla oleva tuomio

Jollei muualla toisin säädetä, lainvoimaa vailla oleva tuomio pannaan muutoksenhaun estämättä täytäntöön niin kuin 5—10 §:ssä säädetään. Jos tuomioistuin on lain nojalla määrännyt antamansa tuomion täytäntöönpanosta ennen sen lainvoimaisuutta, on määräystä noudatettava.

5 §

Käräjäoikeuden maksutuomio

Lainvoimaa vailla oleva käräjäoikeuden tuomio, jossa on asetettu maksuvelvoite, saadaan panna täytäntöön, jollei velallinen aseta vakuutta hakijan saatavasta, ulosottomaksusta ja mahdollisista täytäntöönpanokuluista. Vakuus voidaan asettaa myös osaksi siten, että se yhdessä ulosmitatun omaisuuden kanssa kattaa edellä mainitun määrän.

Ulosmitattu omaisuus saadaan myydä ilman velallisen suostumusta vain, jos omaisuus on arvossaan nopeasti alentuvaa tai sen hoitokustannukset ovat korkeat ja hakija asettaa vakuuden myynnin mahdollisesti aiheuttamasta vahingosta ja kuluista. Jollei hakija aseta vakuutta, ulosmittaus voidaan peruuttaa.

Kertyneet varat saadaan nostaa vakuutta vastaan.

6 §

Häätöä edellyttävä käräjäoikeuden tuomio

Lainvoimaa vailla oleva käräjäoikeuden häätötuomio saadaan panna täytäntöön, jos hakija asettaa vakuuden tuomion kumoamisesta tai muuttamisesta aiheutuvan korvaus-

velvollisuuden, kulujen ja täytäntöönpanon peruuttamistointen varalta.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös käräjäoikeuden lainvoimaa vailla olevaa tuomiota, jossa vastaaja velvoitetaan luovuttamaan hakijalle kiinteää omaisuutta taikka osakekirja tai muu asiakirja, joka oikeuttaa asuin- tai muiden tilojen hallintaan, jos täytäntöönpano edellyttää häätöä.

7 §

Irtaimen omaisuuden luovutusvelvoitetta koskeva käräjäoikeuden tuomio

Lainvoimaa vailla oleva käräjäoikeuden tuomio, jossa vastaaja velvoitetaan luovuttamaan hakijalle määrätty irtain omaisuus, saadaan panna täytäntöön, jos hakija asettaa vakuuden omaisuuden takaisin antamisesta ja kuluista. Muussa tapauksessa ulosottomiehen on hakijan pyynnöstä varmistettava omaisuuden säilyminen, kunnes tuomio on lainvoimainen noudattaen soveltuvin osin, mitä irtaimen omaisuuden takavarikosta säädetään 7 luvussa.

8 §

Muuta velvoitetta koskeva käräjäoikeuden tuomio

Lainvoimaa vailla oleva käräjäoikeuden tuomio, joka koskee muuta kuin 5—7 §:ssä tarkoitettua velvoitetta, saadaan panna täytäntöön, jollei muutoksenhaku tule täytäntöönpanon vuoksi hyödyttömäksi ja jos hakija asettaa vakuuden tuomion kumoamisesta tai muuttamisesta aiheutuvan korvausvelvollisuuden, kulujen ja täytäntöönpanon peruuttamistointien varalta.

9 §

Yksipuolinen tuomio

Lainvoimaa vailla oleva yksipuolinen tuomio pannaan täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio.

10 §

Hovioikeuden tuomio

Lainvoimaa vailla oleva hovioikeuden tuomio, jonka osalta muutoksenhakuun tarvitaan valituslupa, pannaan täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. Kertyneet varat saadaan kuitenkin nostaa vain vakuutta vastaan.

Hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena antamasta lainvoimaa vailla olevasta tuomiosta on voimassa, mitä 5—8 §:ssä säädetään.

11 §

Tuomioistuimen antama väliaikais määräys

Oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 7 §:ssä tarkoitettu hallinnan tai rikkoutuneen olosuhteen palauttamista taikka muun toimenpiteen tekemistä koskeva väliaikais määräys pannaan täytäntöön vaatimatta hakijalta vakuutta. Vastaaja ei voi vakuudella estää täytäntöönpanoa.

12 §

Tuomioistuimen vahvistama sovinto

Sovinto, jonka tuomioistuin on vahvistanut, pannaan täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio.

Keskeytys määräys ja täytäntöönpanon peruuttaminen

13 §

Keskeytys määräys

Tuomioistuin voi käsittelemänsä valituksen tai takaisinsaantihakemuksen johdosta kieltää lainvoimaa vailla olevan tuomion tai yksipuolisen tuomion täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi (*keskeytys määräys*). Tuomioistuin voi samalla tarvittaessa määrätä, että jo suoritettu täytäntöönpanotoimi on peruutettava. Toimitettu häätö voidaan määrätä peruutettavaksi vain painavasta syystä. Keskeytys määräyksen antamisesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä 9 luvun 14—17 §:ssä säädetään.

Saatuun ilmoituksen keskeytys määräyk-

sestä ulosottomiehen on noudatettava, mitä 9 luvun 18 §:ssä säädetään.

14 §

Asian palauttaminen

Muutoksenhakutuomioistuin voi palauttaessaan tai siirtäessään asian alempaan tuomioistuimeen määrätä, että jo toimitettu täytäntöönpano pysyy voimassa, kunnes alempi tuomioistuin on ratkaissut asian ja uuden ulosotto perusteen nojalla haetaan täytäntöönpanoa.

Tuomioistuin, johon asia on palautettu tai siirretty, voi erityisestä syystä ennen asian ratkaisemista määrätä täytäntöönpanon peruutettavaksi. Jos asia jää sillensä, täytäntöönpano on määrättävä peruutettavaksi.

15 §

Peruuttamistoimet ulosotto perusteen kumoamisen johdosta

Jos ulosotto perusteena oleva tuomio kumotaan tai se raukeaa, ulosottoasian vireilläolo päättyy. Ulosottomiehen tulee tällöin suorittaa käytettävissään olevat peruuttamistoimet, vaikka myöhemmästä tuomiosta haetaan muutosta, jollei tuomioistuin ole kieltänyt peruuttamista tai määrännyt sitä keskeytettäväksi. Häätö peruuntuu kuitenkin vasta, kun myöhempi tuomio on lainvoimainen.

Jos tuomiota muutetaan hakijan vahingoksi, ulosottomiehen tulee ryhtyä asiassa tarpeellisiin peruuttamist toimiin.

16 §

Velkojan palautusvelvollisuus

Jos ulosotto perusteena oleva tuomio kumotaan tai sitä muutetaan, hakijan tai velkojan, joka on nostanut varoja tai saanut omaisuutta haltuunsa, on palautettava varat korkoineen ja omaisuus tuottoineen ulosottomiehelle. Jollei varoja tai omaisuutta palauteta, ulosottomiehen tulee vastaajan pyynnöstä periä varat ne nostaneelta tai hänen asettamastaan vakuudesta tämän lain mukaisesti taikka noutaa haltuun saatu omaisuus.

Nostetulle rahamäärälle on maksettava korkoa korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaisesti. Korko lasketaan siitä päivästä, jona varat tulivat ulosottomiehelle, siihen asti, kun kuukausi on kulunut myöhemmän tuomion antopäivästä tai varat on tätä ennen palautettu. Mainitun ajan jälkeen korkoa on maksettava korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisesti.

17 §

Hakijan korvausvelvollisuus ja korvaus-oikeudenkäynti

Jos täytäntöönpano peruutetaan tuomion kumoamisen tai muuttamisen vuoksi, hakijan on korvattava vastaajalle kaikenlainen täytäntöönpanosta ja sen peruuttamisesta aiheutunut vahinko. Korvaus määrätään noudattamalla soveltuvien osien, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

Korvausta koskeva kanne on nostettava siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirin alueella täytäntöönpanotoimi on suoritettu. Kanne on nostettava vuoden kuluessa siitä, kun ulosottoerustetta koskevassa asiassa annettu tuomio on saanut lainvoiman ja täytäntöönpano on peruutettu. Kantajan on viipymättä annettava ulosottomiehelle tieto kanteen vireillepanosta.

Muun ulosottoerusteen täytäntöönpanokelpoisuus

18 §

Turvaamistoimipäätös

Lainvoimaa vailla olevan turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpanosta säädetään oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 14 §:ssä. Mitä tämän lain 7 luvussa säädetään vakuudesta, koskee turvaamistoimipäätöstä sen lainvoimaisuudesta riippumatta.

Turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpanon peruuttamisesta on voimassa, mitä 13—15 §:ssä sekä 7 luvussa säädetään.

19 §

Välitystuomio

Välitystuomio, jonka käräjäoikeus on määrännyt pantavaksi täytäntöön, pannaan täytäntöön kuten tuomioistuimen lainvoimainen tuomio. Ylempi viranomaisen tai tuomioistuimen, jossa on vireillä kanne välitystuomion kumoamisesta tai mitättömäksi julistamisesta, voi painavasta syystä kieltää täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi noudattaen soveltuvien osien, mitä 9 luvun 14—17 §:ssä säädetään.

Jos välitystuomio kumotaan tai julistetaan mitättömäksi, noudatetaan, mitä tämän luvun 15—17 §:ssä säädetään.

20 §

Eräät muut asiakirjat

Edellä 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tilityspöytäkirjan, elatusapusi-
muksen, sitoumuksen ja saamistodisteen täytäntöönpanokelpoisuudesta on voimassa, mitä muussa laissa erikseen säädetään.

21 §

Hallintolainkäyttöpäätös ja hallintopäätös

Lainvoimaa vailla oleva 2 §:n 1 momentin 5 tai 6 kohdassa tarkoitettu hallintolainkäyttöpäätös tai hallintopäätös, jossa on asetettu maksuvelvoite, saadaan panna täytäntöön noudattaen, mitä 5 §:ssä säädetään. Jos päätöksessä on asetettu muu velvoite, päätös saadaan panna täytäntöön vasta, kun se on tullut lainvoimaiseksi. Jos kuitenkin päätöksessä on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n 2 momentin nojalla määrätty, että päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, noudatetaan soveltuvien osien, mitä 6—8 §:ssä säädetään. Jos muussa laissa on lainvoimaisuutta koskeva eri säännös määrätynlaisessa asiassa annetun hallintolainkäyttö- tai hallintopäätöksen täytäntöönpanosta, on sitä noudatettava.

Keskeytysmääräyksen ja muun vastaavan täytäntöönpanoa koskevan määräyksen anta-

misesta on voimassa, mitä hallintolainkäytönlain 32 ja 66 §:ssä säädetään. Jos hallintopäätös tai hallintolainkäyttöpäätös kumotaan tai sitä muutetaan, on voimassa, mitä tämän luvun 15—17 §:ssä säädetään.

Kuittaus

22 §

Velallisen kuittausvaatimus

Täytäntöönpanoa ei saa toimittaa siltä osin kuin velallinen vaatii hakijan saatavan kuittaamista sellaisen vastasaatavansa perusteella, josta hänellä oli ennen ulosmittausta lainvoimainen tuomio tai muu ulosottoeruste, joka voidaan panna täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. Lisäksi kuittauksen edellytysten on tullut myös muutoin täytyä ennen ulosmittausta.

Kuittaus tulee voimaan, kun velallinen ilmoittaa kuittausvaatimuksensa ulosottomiehelle. Ilmoitus on tehtävä viimeistään silloin, kun velallinen on saanut tiedon toimitetusta ulosmittauksesta. Ulosottomiehen tulee antaa kuittausvaatimus hakijalle tiedoksi.

23 §

Sivullisen kuittausvaatimus

Jollei muualla laissa toisin säädetä, sivullisella, jolle on annettu tiedoksi saatavan ulosmittausta koskeva maksukiello, on oikeus kuitata velallisen saatava vastasaatavallaan, josta hänellä tällöin oli lainvoimainen tuomio tai muu ulosottoeruste, joka voidaan panna täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. Lisäksi kuittauksen edellytysten on tullut myös muutoin täytyä ennen maksukiellon tiedoksisaantia. Kuittausta ei kuitenkaan saa suorittaa paremmassa etuoikeusasemassa olevan velkojan vahingoksi.

Kuittaus tulee voimaan, kun sivullinen ilmoittaa kuittausvaatimuksensa ulosottomiehelle. Ilmoitus on tehtävä viipymättä maksukiellon tiedoksisaannin jälkeen. Ulosottomiehen tulee antaa kuittausvaatimus velalliselle tiedoksi.

Jos saatava myydään ulosottotoimin, sivul-

lisella on kuittausoikeus ostajaan nähden vain, jos sivullinen on ilmoittanut kuittausvaatimuksensa ulosottomiehelle ennen myyntiä.

Täytäntöönpanokelpoisuuden määräaikaisuus

24 §

Määräaika

Tässä laissa tarkoitettu ulosottoeruste, jossa luonnolliselle henkilölle on asetettu maksuvelvoite, on täytäntöönpanokelpoinen 15 vuoden ajan. Määräaika on 20 vuotta, jos ulosottoerusteessa tarkoitettu velkoja on luonnollinen henkilö tai jos korvaussaatava perustuu rikokseen, josta velallinen on tuomittu vankeuteen tai yhdyskuntapalveluun.

Jos velallinen osoittaa, että saatava on ennen ulosottoerusteen antamista siirretty luonnolliselle henkilölle muulta kuin toiselta luonnolliselta henkilöltä, 1 momentissa tarkoitettu määräaika on 15 vuotta.

Jos 1 momentissa tarkoitettun määräajan kuluessa saatavan perimiseksi on toimitettu ulosmittaus tai saatava on ilmoitettu 5 luvussa tarkoitettussa myynnissä, määräajan umpeen kuluminen ei estä maksun saamista ulosmittatuista varoista.

25 §

Määräajan laskeminen

Edellä 24 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan siitä, kun yksipuolinen tuomio taikka lainvoimaiseksi tullut tuomio tai muu lopullinen ulosottoeruste on annettu.

Jos suoritusvelvollisuus alkaa vasta 1 momentissa tarkoitettun ajankohdan jälkeen, määräaika lasketaan velvollisuuden alkamisesta. Tuomioistuimen vahvistaman maksuohjelman osalta noudatetaan kuitenkin, mitä 1 momentissa säädetään.

26 §

Määräajan jatkaminen

Velkoja voi nostaa tuomioistuimessa kan-

teen velallista vastaan ja vaatia 24 §:n 1 momentissa tarkoitetun määräajan jatkamista. Tuomioistuimien voi määrätä määräajan jatku- maan 10 vuotta laskettuna alkuperäisen mää- rääjän päättymisestä, jos velallinen on alku- peräisen määräajan kuluessa siirtänyt tuntu- vasti varojaan ulkomaille tai muutoin olen- naisesti vaikeuttanut velkojan maksunsaantia eikä määräajan jatkamista voida pitää velal- lisen kannalta kohtuuttomana. Kanne on nostettava viimeistään kahden vuoden kulu- essa alkuperäisen määräajan päättymisestä. Tuomio, jolla määräaika on jatkettu, on heti täytäntöönpanokelpoinen, jollei muutoksen- hakutuomioistuimien kiellä tai keskeytä täytän- töönpanoa.

3 luku

Yleiset menettelysäännökset

Ulosottoasian vireillepano

1 §

Ulosoton hakeminen

Ulosottoa haetaan:

1) kirjallisella hakemuksella, joka toimitetaan vastaajan asuin- tai kotipaikan ulosotto- miehelle tai muulle paikalliselle ulosottovi- ranomaiselle;

2) sähköisellä viestillä, joka toimitetaan sellaiselle paikalliselle ulosottoviranomaisel- le, jolla on käytössä sähköisen viestin vas- taanottamiseen soveltuva järjestelmä;

3) sähköisellä viestillä, joka toimitetaan teknisen käyttöyhteyden avulla ulosoton val- takunnalliseen tietojärjestelmään, jos oikeus- ministeriö tai sen määräämä on myöntänyt hakijalle siihen luvan (*tietojärjestelmähaki- ja*).

Kirjallinen hakemus on hakijan tai, jollei hän itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekir- joitettava.

2 §

Ulosottohakemuksen sisältö

Ulosottohakemuksessa on ilmoitettava:

1) hakijan nimi, henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus, 38 §:ssä tarkoitettu tiedoksian- to-osoite, puhelinnumero ja maksuvelvoitteen täytäntöönpanossa tilitysosoite;

2) asiamiehen nimi, osoite ja puhelinnu- mero, jos hakija käyttää asiamiestä, sekä asiamiehen henkilö- tai yritys- ja yhteisötun- nus, jos asiamiehellä on oikeus nostaa varoja tai ottaa omaisuutta haltuunsa;

3) vastaajan nimi ja hakijan tiedossa oleva vastaajan henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus, osoite ja puhelinnumero;

4) hakijan saatavan määrä sekä koron laskemista varten ulosottooperusteen antami- sen tai edellisen ulosottokerran jälkeisten lyhennysten määrät ja ajankohdat;

5) ulosottooperusteen tunnistetiedot, jos se 5 §:n 2 momentin nojalla jätetään liittämättä hakemukseen tai jos ulosottooperuste toimitetaan 7 §:n mukaisesti jälkikäteen.

Jos usea velallinen vastaa hakijan saata- vasta tai sen osasta ja saatavaa koskeva toinen ulosottoasia on jo vireillä tai pannaan samalla kertaa vireille, hakemuksessa on ilmoitettava, kuka on toisessa asiassa vastaavana avusta- vana ulosottomiehenä tai missä asiaa käsitel- lään taikka kuka on siinä velallisena.

Jos hakija haluaa tyytyä 104 §:ssä tarkoi- tettuun suppeaan ulosottoon, sitä tulee pyytää nimenomaisesti hakemuksessa. Muu kuin suppeaa ulosottoa hakenut voi hakemukses- saan tai myöhemmin asian vireillä ollessa pyytää saatavansa 101 §:ssä tarkoitettua pas- siivirekisteröintiä. Jos täytäntöönpantavaksi pyydetään hallintopäätöstä, hakemuksessa on ilmoitettava säännös, johon täytäntöönpano perustuu. Hakija voi ilmoittaa, että hänen yhteystietonsa ovat salaisia.

Ilman ulosottohakemusta annettavasta vel- lallisen varattomuutta koskevasta todistukses- ta säädetään 98 §:ssä.

3 §

Hakijan velvollisuus ilmoittaa muuttuneista tiedoista

Jos jokin hakemuksessa ilmoitettu tieto myöhemmin muuttuu, hakijan on viipymättä ilmoitettava siitä ulosottomiehelle.

Hakija on velvollinen ilmoittamaan ulos-

ottomiehelle maksusuoritukset, jotka hän on saanut muutoin kuin ulosoton kautta. Muussa tapauksessa ulosotto voidaan keskeyttää tai peruuttaa.

4 §

Neuvonta ja hakemuksen täydentäminen

Ulosottoviranomaisen tulee tarvittaessa neuvoa hakijaa asian vireillepanossa. Jos hakemus on puutteellinen, hakijaa on kehoitettava määräajassa täydentämään hakemustaan, jos se on asian käsittelyn kannalta tarpeellista.

5 §

Ulosottoerusteen liittäminen hakemukseen

Hakemukseen on liitettävä 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettu ulosottoeruste alkuperäisenä tai viranomaisen antamana jäljennöksenä, jos hakija on saanut jäljennöksen toimituskirjana. Täytäntöönpano voidaan toimittaa muun jäljennöksen tai telekopion perusteella, jos ulosottomies katsoo, ettei useampikertaisen perinnän vaaraa ole. Vastaajaa on tarvittaessa kuultava. Tietojärjestelmähakija saa toimittaa ulosottoerustetta koskevat tiedot sähköisenä viestinä, jos se sallitaan asianomaisessa luvassa.

Hakemukseen ei tarvitse liittää tuomiota, jossa on siitä merkintä, eikä tuomiota, jonka perusteella ulosottoasia on aiemmin ollut vireillä, ellei ulosottomies toisin määrää. Sama koskee tuomioistuimen antamaa turvaamistoimipäätöstä.

Sitä osaa tuomiosta, joka tuomioistuimen päätöksen mukaan on pidettävä salassa, ei tarvitse liittää hakemukseen, ellei ulosottomies toisin määrää.

6 §

Saamistodisteen liittäminen hakemukseen

Juokseva velkakirja, vekseli tai shekki, johon ulosottoerusteessa määrätty maksuvelvollisuus perustuu, on liitettävä hakemukseen alkuperäisenä. Jos täytäntöönpanon lu-

tettavuus sitä edellyttää tai jos velallinen sitä pyytää, ulosottomiehen tulee ottaa haltuunsa myös tavallinen velkakirja. Ulosottomies voi toimittaa täytäntöönpanon, vaikka tavallinen velkakirja on kadonnut tai sitä ei ole muusta syystä mahdollista liittää hakemukseen. Velallista on tällöin kuultava ennen täytäntöönpanoa.

Kun maksuvelvollisuus on täytetty, ulosottomiehen hallussa oleva saamistodiste jää ulosottomiehen haltuun, jollei velallinen pyydä sitä itselleen. Jos tavallinen velkakirja on jätetty hakijan haltuun, hakijan on toimitettava se velalliselle, kun velkakirjan määrä on suoritettu. Ulosottomies saa tarvittaessa lykätä tilitystä, kunnes velkakirja on toimitettu.

7 §

Ulosottoerusteen ja saamistodisteen toimittaminen jälkikäteen

Jos hakemus on tehty sähköisessä muodossa, mutta siihen tulee liittää kirjallinen ulosottoeruste tai saamistodiste, puuttuva asiakirja voidaan toimittaa jälkikäteen. Asiakirja tulee toimittaa vastaavalle ulosottomiehelle tai muulle paikalliselle ulosottoviranomaiselle kolmen viikon kuluessa asian vireilletulosta. Samalla on ilmoitettava, mihin hakemukseen asiakirja liittyy.

Ennen kuin asiakirja on saapunut, asiassa ei saa suorittaa muita kuin 18 ja 19 §:ssä tarkoitettuja väliaikaisia toimia.

8 §

Vireilletulon ajankohta

Ulosottoasia tulee vireille, kun ulosottohakemus saapuu paikalliselle ulosottoviranomaiselle tai ulosoton tietojärjestelmään, jollei myöhemmin käy ilmi, ettei vireilletulon edellytyksiä ollut.

Jos hakemukseen liitettävä asiakirja saapuu 7 §:ssä mainitun määräajan jälkeen, mutta ennen kuin hakemusasiakirjat on palautettu hakijalle, ulosottoasia tulee vireille asiakirjan saapumispäivänä.

9 §

Ulosottoperusteen epäselvyys

Jos ulosottomies havaitsee täytäntöönpan-tavan tuomion niin epäselväksi tai epätäydelliseksi, ettei siitä käy selville, mihin vastaaja on velvoitettu, asianosainen ohjataan kantelemaan tuomiosta. Muun ulosottoperusteen osalta asianosainen ohjataan ulosottoperusteen antajan puoleen.

Jos ulosottoperuste sisältää kirjoitus- tai laskuvirheen, asianosainen ohjataan pyytämään virheen korjaamista ulosottoperusteen antajalta.

Ohjauksen antanut ulosottomies saa tarvittaessa määrätä hakijan pyynnöstä turvaamistoimen 7 luvun 11 a §:n mukaisesti.

Asiamies ja avustaja

10 §

Oikeus käyttää asiamiestä ja avustajaa

Ulosottomenettelyssä saa käyttää asiamiestä ja avustajaa, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä. Jos toimitus pidetään kutsua antamatta, vastaajan pyynnöstä hänelle on varattava tilaisuus pyytää avustajansa paikalle, jos tämä voi saapua viivytyksettä.

Asiamiehenä tai avustajana ei saa toimia se, joka on ulosottomiehen 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettu läheinen.

11 §

Asiamiehen valtakirja

Asianajaja, julkinen oikeusavustaja sekä tietojärjestelmähakijan hakemuksessaan ilmoittama asiamies saavat edustaa päämiehtään ilman valtakirjaa, jollei ulosottomies toisin määrää. Muun asiamiehen on esitettävä päämiehensä allekirjoittama valtakirja, jollei oikeutta toimia asiamiehenä voida pitää epäilyksettömänä. Varojen nostamiseen tai omaisuuden haltuun ottamiseen kaikilla asiamiehillä on oltava siihen nimenomaisesti oikeuttava valtakirja tai tällaisesta oikeudesta on ilmoitettava tietojärjestelmähakemuksessa.

Valtakirja voidaan antaa myös varmennetulla sähköisellä viestillä ja muu kuin varojen nostamiseen tai omaisuuden haltuun ottamiseen oikeuttava valtakirja myös telekopiona.

Oikeusministeriö tai sen määräämä voi velkojan pyynnöstä päättää, että valtakirja talletetaan ulosoton tietojärjestelmään asiamiehen edustusvallan osoittamiseksi, jos on ilmeistä, ettei täytäntöönpanon luotettavuus siitä kärsi. Asiamiehen ei tällöin tarvitse esittää muuta valtakirjaa, ellei ulosottomies toisin määrää. Valtakirjan antajan pyynnöstä oikeusministeriön tai sen määräämän on välittömästi peruutettava tietojärjestelmään talletettu valtakirja.

12 §

Muualla kuin Suomessa asuvan hakijan asiamies

Jos hakija asuu ulkomailla eikä hän ole ilmoittanut tiedoksianto-osoitetta Suomessa tai ulkomailla, hakijalla tulee olla Suomessa asuva asiamies, jolla on oikeus hänen puolestaan ottaa vastaan täytäntöönpanoa koskevat tiedoksiannot.

Velalliskohtainen ulosottoasioiden käsittely

13 §

Vastaava ulosottomies

Sama ulosottomies käsittelee kaikki samaa vastaajaa koskevat ulosottoasiat (*vastaava ulosottomies*). Hänen alaisenaan vastaajan asioita käsittelee vastaava avustava ulosottomies. Heillä on toimivalta koko maassa.

Saapunut ulosottohakemus on mahdollisimman pian tarpeellisten alkutointen jälkeen ohjattava vastaavalle ulosottomiehelle.

14 §

Vastaavan ulosottomiehen määräytyminen

Perusteista, joiden mukaisesti vastaava ulosottomies määräytyy, säädetään valtioneuvoston asetuksella. Perusteissa tulee ottaa huomioon vastaajan asuin- tai kotipaikka tai

vastaajan muu tosiasiallinen mahdollisuus valvoa etuaan. Jos on useita mainitut edellytykset täyttäviä vaihtoehtoja, vastaava ulosottomies määräytyy sen mukaan, missä täytäntöönpano voidaan tarkoituksenmukaisimmin toimittaa. Erityistoimia edellyttävät ulosottoasiat voidaan keskittää tietyille ulosottomiehille, jotka toimivat silloin vastaavina ulosottomiehinä.

Vastaavan ulosottomiehen tai avustavan ulosottomiehen määräytymiseen ei saa hakea muutosta.

15 §

Vastaavan ulosottomiehen vaihtuminen

Vastaavan ulosottomiehen on siirrettävä asia uudelle vastaavalle ulosottomiehelle, jos valtioneuvoston asetuksessa tarkoitettu olosuhde, jonka perusteella vastaava ulosottomies määräytyy, muuttuu. Keskeneräinen toimitus tai muutoin pian päättyvä täytäntöönpano voidaan kuitenkin saattaa virka-apuna loppuun, jollei sitä ole tarkoituksenmukaisempaa siirtää uudelle vastaavalle ulosottomiehelle.

Jos vastaaja tai hakija esittää perustellun pyynnön vastaavan avustavan ulosottomiehen vaihtamisesta, ulosottomies voi siirtää vastaajaa koskevat asiat toiselle avustavalle ulosottomiehelle tai käsitellä asian itse.

Ulosottomiesten yhteistoiminta

16 §

Keskinäinen virka-apu

Vastaavan ulosottomiehen pyynnöstä muiden ulosottomiesten tulee antaa hänelle virka-apua ja tarvittavia tietoja. Vastaava ulosottomies voi pyytää virka-apua, jos se on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon ulosoton tuloksellisuus, paikkakuntien väliset etäisyydet ja muut vastaavat seikat. Kertyneitä varoja ei kuitenkaan saa tilittää virka-aputoimin. Virka-avun pyytäjän tulee valvoa, ettei peritty määrä ylitä velallisen maksuvelvoitetta, ja antaa sitä varten muita sitovat ohjeet.

17 §

Samanaikainen ulosotto

Jos ulosottooperuste tai saamistodiste koskee useaa velallista, sen ulosottomiehen, jolle yhteinen ulosottooperuste ensin saapuu täytäntöön pantavaksi tai jolla on hallussaan saamistodiste, tulee valvoa, ettei peritty määrä ylitä velallisten maksuvelvoitetta, ja antaa sitä varten muita sitovat ohjeet. Kunkin ulosottomiehen tulee itse tilittää perimänsä varat.

Väliaikaistoimi

18 §

Väliaikaistoimen edellytykset

Jollei ulosmittausta voida heti toimittaa esteellisyyden, kuulemisen, asiakirjan puuttumisen, omistusta koskevan epäselvyyden tai muun seikan johdosta, ulosottomies saa suorittaa väliaikaisen toimen, jos se on tarpeen täytäntöönpanon jatkumisen turvaamiseksi. Väliaikaistoiminta ei saa suorittaa, jos on todennäköistä, että velallisen maksuvelvollisuus on lakannut. Väliaikaistoimi voidaan suorittaa vireillä olevassa tai passiivirekisteriin merkityssä asiassa. Väliaikaistoimi voidaan määrätä myös ehdollisena etsittäessä velalliselle kuuluvaa omaisuutta, jos toimeen on perusteltua aihetta.

Väliaikaistoimella ei saa tarpeettomasti vaikeuttaa velallisen tai sivullisen elinkeinoa tai toimeentuloa. Suoritetusta toimesta ja sen peruuttamisesta on ilmoitettava sille, jota toimi koskee.

19 §

Väliaikaistoimen suorittaminen

Väliaikaistoimena ulosottomies voi ottaa omaisuutta haltuunsa, antaa velalliselle tai sivulliselle kiellon luovuttaa omaisuutta, maksukiellon tai muun vastaavan kiellon, pyytää tarvittavan merkinnän tekemistä rekisteriin, järjestää omaisuuden vartiointin taikka suorittaa muun vastaavan toimen.

Väliaikaistoimen saa suorittaa muukin kuin

vastaava ulosottomies tai avustava ulosottomies ja myös avustava ulosottomies ulosottomiehen yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvassa asiassa.

Toimella on sama vaikutus kuin ulosmittauksella. Väliaikaistoimeen ei saa hakea muutosta.

20 §

Väliaikaistoimen peruuttaminen

Väliaikaistoimi on peruutettava välittömästi, kun toimeen ei ole enää aihetta ja viimeistään kolmen viikon kuluttua sen tekemisestä. Jos toimi on määrätty ehdollisena, toimi on peruutettava viimeistään viikon kuluttua siitä, kun ulosottomies sai tiedon velalliselle kuuluvasta saatavasta tai muusta omaisuudesta. Jos väliaikaistoimen kohteena oleva omaisuus ulosmitataan, toimi katsotaan peruutetuksi ulosmittauspäätöksellä.

Täytäntöönpanotoimitus

21 §

Toimituksen pitäminen

Täytäntöönpanotoimitus on pidettävä ilman aiheutonta viivytystä. Täytäntöönpanoa saadaan kuitenkin lykätä, jos sitä voidaan pitää vastaajan edun mukaisena eikä lykkäminen aiheuta hakijalle vähäistä suurempaa haittaa. Jos toimitukselle on säädetty määräaika, sitä on noudatettava.

Toimitukseen kutsutun poisjäänti ei estä toimitusta.

22 §

Toimituspaikka

Jollei toisin säädetä, täytäntöönpanotoimitus pidetään ulosottomiehen virkahuoneessa, omaisuuden sijaintipaikalla, toimituksen kohteena olevassa paikassa taikka ulosottomiehen sopivaksi katsomassa muussa tilassa tai paikassa. Ulosmittaustoimitus voidaan pitää ja väliaikaistoimi suorittaa vastaajan tai sivullisen suostumuksetta tämän asunnossa sen

mukaan kuin 49 ja 51 §:ssä säädetään ja muu tässä laissa tarkoitettu toimitus, jos se on välttämätöntä täytäntöönpanon toimittamiseksi.

Toimituspaikkana pidetään 1 momentissa tarkoitettua tilaa tai paikkaa siihen välittömästi liittyvine alueineen täytäntöönpanon asianmukaisen toimittamisen edellyttämässä laajuudessa.

23 §

Julkisuus, läsnäolo ja järjestyksenpito

Täytäntöönpanotoimitus ei ole julkinen, ellei toisin säädetä.

Vastaajalla, toimitukseen kutsutulla ja sivullisella, jonka oikeutta toimitus saattaa koskea, on oikeus olla läsnä toimituksessa.

Jos toimituksessa läsnä oleva estää täytäntöönpanon asianmukaisen toimittamisen, ulosottomies saa kehoittaa häntä poistumaan toimituspaikalta, ei kuitenkaan ketään häätöä lukuun ottamatta vakituisesta asunnostaan. Jollei kehotusta noudateta, ulosottomies voi pyytää poliisilta virka-apua tai ohjata itse henkilön pois paikalta. Voimakeinoista säädetään 83 §:ssä.

24 §

Henkilötietojen ilmoittamisvelvollisuus

Jos se on täytäntöönpanon toimittamiseksi tarpeen, ulosottomies saa selvittää toisen henkilöllisyyden. Jokainen, joka on toimituspaikalla, on ulosottomiehen sitä tiedustellessa velvollinen ilmoittamaan nimensä ja osoitteensa. Jollei mainittuja tietoja ilmoiteta, ulosottomies voi pyytää poliisilta virka-apua henkilöllisyyden selvittämiseksi.

25 §

Pöytäkirja

Toimituksesta tulee pitää pöytäkirjaa, jos toimituksessa esitetään väitteitä tai vaatimuksia taikka jos siihen muutoin ilmenee aihetta. Muissa tapauksissa toimituksesta tulee tehdä tarpeellisia muistiinpanoja.

Pöytäkirjaan merkitään väitteet, vaatimukset, vastapuolen lausunto ja vastaanotettu selvitys siten, että keskeiset asianosaisten ja sivullisen oikeuksiin vaikuttavat seikat käyvät siitä ilmi. Muilta osin tehdään asian laatu huomioon ottaen tarpeellisina pidettävät merkinnät. Pöytäkirjan sijasta lausumat voidaan äänittää. Äänittämisestä on ilmoitettava asianomaiselle ennen sen aloittamista. Yksinkertaisessa asiassa pöytäkirjamerkinnät voidaan tehdä ulosmittauspäätökseen tai muuhun asiakirjaan.

26 §

Toimitustodistaja

Ulosottomies voi kutsua toimitukseen todistajan, jos katsoo sen tarpeelliseksi. Muussa tapauksessa toimitus saadaan pitää ilman todistajaa, jollei läsnä oleva vastaaja pyydä, että todistaja kutsutaan paikalle. Vastaajan poissa ollessa ulosottomies ei saa mennä vastaajan asuntoon ilman todistajaa. Mitä tässä säädetään vastaajasta, koskee myös sivullista, jonka oikeutta toimitus saattaa koskea.

Todistajan tulee olla esteetön. Hänen nimensä on merkittävä pöytäkirjaan tai muuhun asiakirjaan.

27 §

Asiakirjan allekirjoittaminen

Ulosottomiehen tulee allekirjoittaa laatimansa pöytäkirja sekä antamansa päätökset, kehotukset ja ilmoitukset. Allekirjoitus voi olla koneellinen, jolloin automaattisen tietojenkäsittelyn avulla valmistettuun asiakirjaan merkitään asianomaisen virkamiehen nimi, virka-asema ja yhteystiedot.

Ulosottomiehen päätös

28 §

Velvollisuus tehdä kirjallinen ja perusteltu päätös

Ulosottomiehen tulee tehdä asiassa kirjal-

linen päätös, jos niin erikseen säädetään. Sen lisäksi ulosottomiehen tulee tehdä kirjallinen päätös, kun hän asettaa jollekin maksu- tai palautusvelvoitteen tai uhan, hyväksyy vakuuden taikka jos asian luonne sitä muutoin edellyttää. Jos asia on epäselvä tai tulkinnanvarainen, päätöksen tulee olla 29 §:n mukaisesti perusteltu.

Perusteltu kirjallinen päätös on tehtävä myös silloin, kun esitetty väite tai vaatimus hylätään ja asia on epäselvä tai tulkinnanvarainen. Muussa tapauksessa päätöksestä on ilmoitettava suullisesti väitteen tai vaatimuksen esittäjälle. Jos kuitenkin väite tai vaatimus esitetään kirjallisesti ja ulosottomieheltä pyydetään siihen päätöstä, ulosottomiehen tulee tehdä asiassa perusteltu kirjallinen päätös.

Kirjallinen päätös on merkittävä erilliseen päätösasiakirjaan taikka yksinkertaisessa asiassa pöytäkirjaan tai muuhun täytäntöönpanossa laadittavaan asiakirjaan.

29 §

Perustellun päätöksen sisältö

Perustellun päätöksen tulee sisältää asiassa hankitut ja saadut lausumat ja selvitykset, päätöksen perusteena olevat tosiseikat ja säännökset, riittävä perustelu ottaen huomioon asian laatu ja merkitys asianosaisille sekä lopputulos.

30 §

Päätöksen tekemisen ajankohta

Väitteen tai vaatimuksen johdosta tehtävä päätös tulee tehdä viipymättä sen jälkeen, kun väite tai vaatimus on esitetty. Jos väite tai vaatimus koskee tiettyä täytäntöönpanotointa tai toimitusta, ulosottomies voi lykätä päätöksen antamisen sen yhteyteen. Jos päätös annetaan ennakoita, siihen ei saa erikseen hakea muutosta.

Väitteestä tai vaatimuksesta, joka koskee jo tehtyä päätöstä, tointa tai toimitusta, on edellä säädetyn perusteluvollisuuden lisäksi voi-

massa, mitä itseoikaisupyynnön ratkaisemisesta säädetään 9 luvussa.

31 §

Selvityksen hankkiminen ja päätöksen voimassaolo

Ulosottomiehen on hankittava viran puolesta päätöksen tekemistä varten ulosottomennettelyssä kohtuudella saatavissa olevaa selvitystä asian edellyttämässä laajuudessa. Väitteen tai vaatimuksen esittäjän tulee esittää ne asiakirjat ja muut todisteet, joihin hän vetoaa perusteinaan.

Ulosottomiehen päätös on voimassa siinä ulosottoasiassa, jossa se on annettu. Päätöstä voidaan oikaista niin kuin 9 luvussa säädetään.

Kuuleminen ja ilmoitukset

32 §

Kuuleminen

Ulosottomiehen tulee muissakin kuin erikseen säädetyissä tilanteissa varata asianosaiselle tai sivulliselle tilaisuus tulla ennakolta sopivalla tavalla kuulluksi, jos asialla arvioidaan olevan tälle huomattava merkitys eikä kuulemiselle ole estettä. Asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla uudelleen kuulluksi, jos asiassa saadaan olennaista uutta selvitystä.

33 §

Vireilletuloilmoitus

Kun hakemus on saapunut vastaavalle ulosottomiehelle, vastaajalle on viipymättä annettava vireilletuloilmoitus. Ilmoitusta ei tarvitse antaa, jos vastaajan olinpaikkaa ei ole saatu selville tai on aihetta olettaa, että ilmoitus tuntuvasti vaikeuttaa täytäntöönpanoa. Ilmoitukseen merkitään:

1) vireilletulopäivä ja tarpeelliset asianhallintatiedot;

2) vastaava avustava ulosottomies ja hänen yhteystietonsa;

3) velallisen lain mukainen oikeus estää vakuuden asettamisella täytäntöönpano;

4) maksukehotus, muuttokehotus tai muu ulosottooperusteessa asetettua velvoitetta koskeva noudattamiskehotus;

5) yhteydenottokehotus ja tilaisuus tulla kuulluksi;

6) ilmoitus siitä, että muu kuin toistuvaistulon ulosmittaus voidaan toimittaa ennakkoilmoitusta antamatta, ja velallisen oikeus osoittaa omaisuuttaan ulosmitattavaksi taikka mahdollinen ulosmittauksen ennakkoilmoitus ja kutsu toimitukseen;

7) muut tarpeelliseksi katsotut tiedot ja ilmoitukset.

Edellä 1 momentin 1, 2 ja 7 kohdassa tarkoitetut tiedot sisältävä vireilletuloilmoitus annetaan myös hakijalle, jos asia käsitellään muussa kuin siinä paikallisessa ulosottoviranomaisessa, jonne hän on hakemuksensa toimittanut. Tietojärjestelmähakijalle annetaan vireilletuloilmoitus tai muu vastaava ilmoitus asianomaisen luvan mukaisesti.

34 §

Ulosmittauksen ennakkoilmoitus ja kutsu toimitukseen

Ulosmittausta ei saa toimittaa antamatta velalliselle ennakkoilmoitusta. Ilmoitusta ei tarvitse antaa, jos vireilletuloilmoitus on annettu eikä kysymys ole toistuvaistulon ulosmittauksesta tai jos velallinen on ulosmittaustoimituksessa läsnä. Ilmoitusta ei myöskään tarvitse antaa, jos velallisen olinpaikkaa ei ole saatu selville tai on aihetta olettaa, että ilmoitus tuntuvasti vaikeuttaa täytäntöönpanoa. Ennakkoilmoituksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ennakkoilmoituksessa velallinen on samalla kutsuttava toimitukseen, paitsi jos toimitus pidetään ulosottomiehen virkahuoneessa tai toimituksen aikaa tai paikkaa ei voida ennakolta määrätä.

Hakija kutsutaan ulosmittaustoimitukseen, jos se on tietojen saamiseksi tai muusta syystä tarpeen, vastaajan asuntoon kuitenkin vain, jos se on täytäntöönpanon toimittamiseksi välttämätöntä. Jollei estettä ole, toimitukseen tulee kutsua myös sivullinen, joka on esittänyt

väitteen tai vaatimuksen tai jonka oikeutta toimituksen muutoin havaitaan koskevan.

Kutsusta muuhun kuin ulosmittausta koskevaan toimitukseen säädetään erikseen.

35 §

Pöytäkirjan toimittaminen

Jäljennös pöytäkirjasta on annettava toimituksessa tai jälkikäteen, jos asianosainen tai sivullinen, jonka oikeutta toimitus saattaa koskea, sitä pyytää. Jos jäljennös annetaan jälkikäteen, se on toimitettava viipymättä ja hyvissä ajoin ennen valitusajan päättymistä. Jollei toimituksesta ole tarvinnut laatia pöytäkirjaa, ulosottomiehen tulee antaa sitä vastaavat tiedot. Pöytäkirja on toimitettava ilman pyyntöäkin sivulliselle, jonka oikeutta toimituksen havaitaan koskevan.

36 §

Jälki-ilmoitus

Ulosmittauksesta ja muusta toimituksessa tehdystä päätöksestä on toimitettava päätössiakirjan jäljennös tai sitä vastaavat tiedot sisältävä jälki-ilmoitus asianosaiselle ja sivulliselle, jonka oikeutta päätöksen havaitaan koskevan, jollei päätössiakirjan jäljennöstä ole annettu toimituksessa.

Muusta kuin toimituksessa tehdystä päätöksestä tai toimesta annetaan jälkikäteinen ilmoitus, jos niin erikseen säädetään tai kun kirjallinen perusteltu päätös on tehty väitteen tai vaatimuksen johdosta taikka jos ulosottomies muutoin pitää sellaista ilmoitusta tarpeellisena.

Jollei velalliselle ole annettu vireilletuloilmoitusta eikä ennakoilmoitusta, hänelle on jälki-ilmoituksen yhteydessä tai muuten jälkikäteen varattava tilaisuus osoittaa muuta omaisuutta ulosmittattavaksi tai asettaa mahdollinen vakuus. Jälki-ilmoitus tulee toimittaa viipymättä siten, että asianosainen tai sivullinen saa tilaisuuden mahdollisimman varhaisessa täytäntöönpanon vaiheessa pyytää tuomioistuimelta keskeytysmääräystä tai hakea muutosta.

Asiakirjan antaminen tiedoksi

37 §

Yleinen säännös

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tiedoksiannon vastaanottajasta on soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolain (434/2003) 56—58 ja 68 §:ssä säädetään. Tiedoksiannossa tulee pyrkiä huolehtimaan siitä, että salassa pidettävä tieto pysyy salassa.

Asiakirja tulee antaa tiedoksi suullisesti tai muulla sopivalla tavalla, jos tiedetään, että vastaanottaja ei näkövamma tai muun vamma vuoksi kykene vastaanottamaan muuta tiedoksiantoa.

Tiedoksianto toimitetaan ulkomaille tämän lain tai asianomaisen vieraan valtion lainsäädännön mukaan, jollei Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista ja velvoitteista muuta johdu.

38 §

Tiedoksianto-osoite

Hakija, vakuuden antaja sekä väitteen tai vaatimuksen esittänyt sivullinen ovat velvollisia ilmoittamaan ulosottomiehelle sen kotimaassa tai ulkomailla olevan postiosoitteen sekä halutessaan mahdollisen sähköposti- tai muun osoitteen, johon kaikki ulosottoasiaa ja ulosottovalitusasiaa koskevat asiakirjat saa hänelle lähettää (*tiedoksianto-osoite*). Jos tämä osoite muuttuu, on siitäkin ilmoitettava. Vastaajan ilmoittamaa osoitetta voidaan käyttää tiedoksianto-osoitteena hänen suostumuksellaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun henkilön ulosottomiehelle toimittamassa kirjoituksessa olevaa merkintää postiosoitteesta ja tietojärjestelmähakijaa koskevassa luvassa tarkoitettua teknistä käyttöyhteyttä pidetään tiedoksianto-osoitteena.

39 §

Tavallinen tiedoksianto

Asiakirja annetaan tiedoksi antamalla se

vastaanottajalle tai lähettämällä tiedoksianto-osoitteeseen. Jollei tiedoksianto-osoitetta ole, asiakirja lähetetään väestötietojärjestelmään merkittyyn osoitteeseen, paitsi jos on tiedossa, ettei tiedoksiannon vastaanottaja asu siinä osoitteessa. Viimeksi mainitussa tapauksessa tai, jollei väestötietojärjestelmässä ole vastaanottajan osoitetta, asiakirja lähetetään mahdolliseen muuhun 48 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla selvitettyyn tai tiedossa olevaan osoitteeseen kotimaassa tai ulkomailta. Lähettämisen sijasta asiakirja voidaan jättää postilähetyksille varattuun paikkaan. Jollei tiedoksianto muulla tavoin onnistu, asiakirja voidaan antaa tiedoksi suullisesti.

Jollei muuta näytetä, tiedoksisääntöä katsotaan tapahtuneen silloin, kun sähköinen viesti on lähetetty, tai seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi tai jätetty postilähetyksille varattuun paikkaan. Lähettämisen- tai jättämispäivä on merkittävä asiakirjaan.

40 §

Todisteellinen tiedoksianto

Tiedoksiannossa on käytettävä 41 §:n mukaista tiedoksiantotapaa, jos muualla tässä laissa niin säädetään ja tiedoksiannon vastaanottaja tietävästi asuu Suomessa. Todisteellinen tiedoksianto voidaan harkinnan mukaan toimittaa muissakin tilanteissa, jos täytäntöönpanon myöhempien vaiheiden tai asianosaisen kannalta on merkityksellistä, että päätöksen tai toimituksen lainvoimaisuus on riidaton tai ratkeaa nopeasti.

Jollei 41 §:ssä tarkoitettu tiedoksianto onnistu asia huomioon ottaen kohtuullisena pidettävässä ajassa, asiakirja annetaan tiedoksi sijaistiedoksiantona noudattaen soveltuvin osin, mitä hallintolain 61 §:ssä säädetään.

Jollei tiedoksianto onnistu myöskään 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, jäljennös tiedoksi annettavasta asiakirjasta lähetetään vastaanottajan osoitteeseen, jos sellainen tunnetaan. Muuhun tiedoksiantoon ei tarvitse ryhtyä. Asiakirjat säilytetään tämän jälkeen vastaavan ulosottomiehen kansliassa vastaanottajan saatavilla.

41 §

Todisteelliset tiedoksiantotavat

Todisteellisesti tiedoksi annettava asiakirja:

1) toimitetaan postitse saantitodistusta vastaan;

2) lähetetään kirjeenä, jos voidaan olettaa, että vastaanottaja saa tiedon asiakirjasta ja määräpäivään mennessä palauttaa todistuksen tiedoksiannon vastaanottamisesta;

3) annetaan vastaanottajalle tai hänen lähilleen henkilökohtaisesti vastaanottamista koskevaa allekirjoitusta vastaan;

4) annetaan vastaanottajalle henkilökohtaisesti tiedoksi haastetiedoksiantona; taikka

5) toimitetaan vastaanottajan suostumuksella varmennetulla sähköisellä viestillä.

Postille on ilmoitettava, milloin tiedoksi antamisen saantitodistusta vastaan on viimeistään tapahduttava. Tiedoksianto vastaanottotodistusta vastaan voidaan vastaanottajan suostumuksella toimittaa myös telekopiona. Tiedoksisääntöä katsotaan tapahtuneen silloin, kun vastaanottotodistus on palautettu telekopiona tai muulla tavoin.

Toimituksesta, jossa asianosainen tai sivullinen on ollut läsnä, hänen katsotaan tuolloin saaneen todisteellisesti tiedon.

42 §

Yksipuolisen tuomion tiedoksianto

Jos täytäntöönpanon yhteydessä käy sopivasti päinsä, ulosottomiehen tulee hakijan pyynnöstä antaa vastaajalle tiedoksi hakemukseen liitetty, lainvoimaa vaille olevan yksipuolisen tuomion jäljennös tai sellainen yksipuolinen tuomio, jossa olevan merkinnän mukaan sitä ei tarvitse liittää ulosottohakemukseen.

Vakuus

43 §

Vakuuden hyväksyminen

Jos jonkun on tämän lain mukaan asetettava vakuus eikä vastapuoli ole sitä hyväk-

synyt, ulosottomiehen on tehtävä päätös vakuuden hyväksymisestä.

Vakuus voi olla pantti tai takaus. Takauksen on oltava omavelkainen ja, jos takaajia on useita, yhteisvastuullinen. Ulosottomiehelle asetettu pantti on samassa asemassa kuin vastapuolelle annettu pantti.

44 §

Poikkeukset vakuuden asettamis- velvollisuudesta

Vakuutta ei vaadita hakijalta tai velkojalta, joka on julkisyhteisö tai julkisoikeudellinen laitos, valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/1992) tarkoitettu omaisuudenhoitoyhtiö taikka sellainen luotto- tai vakuutuslaitos, jonka vakavaraisuus on Suomessa tai muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa julkisen valvonnan alainen, eikä myöskään Eläketurvakeskukselta. Ulosottomiehellä on kuitenkin oikeus tarvittaessa vaatia vakuus luotto- tai vakuutuslaitokselta.

45 §

Vakuuden säilyttäminen ja palauttaminen

Pantti on luovutettava ulosottomiehelle tai talletettava hänen määräyksestään luottolaitokseen tai luotettavan henkilön säilytettäväksi ja hoidettavaksi. Talletuksesta annettu todistus ja takaussitoumus on luovutettava ulosottomiehen säilytettäväksi. Pantti tai takaussitoumus on palautettava sen antajalle, kun se oikeus tai vaatimus, jonka turvaamiseksi vakuus on annettu, on toteutettu taikka tuomiolla hylätty tai muuten lakannut.

46 §

Suorituksen ottaminen vakuudesta

Jos

1) velkoja, joka on asettanut vakuuden nostamiensa varojen tai haltuunsa saaman omaisuuden palauttamisesta,

2) velallinen, joka on asettanut vakuuden lainvoimaa vailla olevan maksuvelvoitteen täyttämiseksi,

3) ostaja, joka on asettanut vakuuden kauppahinnasta taikka

4) muu, joka on asettanut tässä laissa säädetyn vakuuden,

tulee tämän lain tai lainvoimaisen tuomion mukaan palautus- tai maksuvelvolliseksi, ulosottomiehen on tehtävä palautus- tai maksuvelvoitteesta päätös. Päätös on annettava tiedoksi velvoitetulle sekä hänen puolestaan vakuuden antaneelle. Ennen päätöksen tekemistä heille on tarvittaessa varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

Ulosottomiehen on kehotettava 1 momentissa tarkoitettua henkilöä täyttämään palautus- tai maksuvelvollisuutensa. Jollei velvoitetta täytetä, ulosottomies saa myydä pantin 5 luvun mukaisesti ja maksuun oikeutetun pyynnöstä periä saatavan takaajalta tämän lain mukaisesti.

47 §

Tuomitun vahingonkorvauksen ottaminen pantista

Jos joku on asettanut pantin täytäntöönpanosta vastapuolelle aiheutuneesta kulusta ja vahingosta ja hänet on tuomiolla velvoitettu maksamaan niistä korvausta, korvaus voidaan korvauksensaajan pyynnöstä ottaa asetetusta pantista noudattaen, mitä 46 §:ssä säädetään.

Omaisuuden ja selvitysaineiston etsiminen

48 §

Omaisuuden etsimisvelvollisuus ja velallisen olinpaikan selvittäminen

Ulosottomiehen tulee olosuhteiden edellyttämässä laajuudessa etsiä velalliselle kuuluvaa omaisuutta suorituksen saamiseksi hakijalle.

Omaisuuden etsimistä ja vastaajan olinpaikan selvittämistä koskevista vähimmäistoimista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ulosottomiehen velvollisuudesta toimittaa ulosotoselvitys säädetään 57 §:ssä.

Muun kuin maksuvelvoitteen täytäntöönpanossa täytäntöönpanon kohdetta tulee etsiä siinä laajuudessa kuin sitä asia kokonaisu-

tena arvioiden voidaan pitää kohtuullisena ja noudattaen soveltuvin osin, mitä maksuvelvoitteen täytäntöönpanosta jäljempänä säädetään.

49 §

Paikkaan kohdistuva etsiminen

Omaisuuksia saadaan ulosmittauksen toimittamiseksi etsiä velalliselle kuuluvassa tai hänen käytössään olevassa rakennuksessa, säilytyspaikassa, kulkuneuvossa taikka muussa sisä- tai ulkotilassa. Mitä tässä säädetään velallisesta, koskee myös sivullista, jos on aihetta olettaa, että hänelle kuuluvissa tai hänen käytössään olevissa tiloissa on velalliselle kuuluvaa omaisuutta. Voimakeinoista säädetään 82 §:ssä.

Etsimistoimia saadaan suorittaa myös velallisen asunnossa tämän suostumuksetta, jos on perusteltua aihetta olettaa, että siellä on ulosmittauskelpoista omaisuutta eikä ulosottomies ole saanut selville riittävästi velalliselle riidattomasti kuuluvaa muuta omaisuutta. Mitä tässä säädetään velallisesta, koskee myös sivullista, jos on erittäin painava peruste olettaa, että sivullisen asunnossa on velalliselle kuuluvaa omaisuutta. Sivulliselle on ensin varattava tilaisuus luovuttaa tällainen omaisuus, jollei välittömiä etsimistoimia voida pitää välttämättöminä.

50 §

Henkilöön kohdistuva etsiminen

Ulosottomies saa kehottaa velallista luovuttamaan yllään tai vaatteissaan olevan vähäistä arvokkaamman omaisuuden. Jollei kehotusta noudateta, ulosottomies saa ottaa omaisuuden haltuunsa, jos hän tietää tai on perusteltua aihetta olettaa, että velallisella on sellaista omaisuutta yllään tai vaatteissaan, ja haltuun ottaminen voi tapahtua puuttumatta loukkaavalla tavalla velallisen henkilökohtaiseen koskemattomuuteen, eikä ulosottomiehen tiedossa ole riittävästi velalliselle riidattomasti kuuluvaa muuta omaisuutta. Ulosottomies saa velvoittaa velallisen luovuttamaan tässä tarkoitettun omaisuuden myös sakon uhalla. Voimakeinoista säädetään 83 §:ssä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös velalliselle kuuluvaa omaisuutta, jonka ulosottomies tietää olevan sivullisen yllä tai vaatteissa.

51 §

Selvitysaineiston etsiminen ja haltuun ottaminen

Mitä 49 §:ssä säädetään, koskee soveltuvin osin myös ulosottoasiassa välttämättömän selvitysaineiston etsimistä.

Ulosottomies saa ottaa löytämänsä aineiston haltuunsa noudattaen soveltuvin osin, mitä ulosmittauksesta säädetään. Aineisto on palautettava heti, kun sitä ei enää tarvita ulosottoasiassa. Aineiston haltuun ottamisella ei saa tarpeettomasti vaikeuttaa velallisen tai sivullisen elinkeinoa tai toimeentuloa.

Velallisen tietojenantovelvollisuus

52 §

Ulosottomiehelle annettavat tiedot

Velallinen on velvollinen ulosottoasiassa totuudenmukaisesti ilmoittamaan ulosottomiehelle, kun tämä sitä täytäntöönpanossa tarpeellisten tietojen saamiseksi kysyy:

- 1) henkilö- ja yhteystietonsa sekä ulosottoasiassa tarpeelliset tiedot perhesuhteistaan sekä elatuksensa varassa olevista henkilöistä;
- 2) tiedot omaisuudestaan ja muusta varallisuudestaan, tuloistaan ja veloistaan sekä osakkuudestaan yhtiössä tai jäsenyydestään muussa hänen varallisuusasemaansa vaikuttavassa yhteisössä;
- 3) tiedot muutoksista, joita seuraavan vuoden aikana on todennäköisesti odotettavissa 2 kohdassa tarkoitetuissa seikoissa;
- 4) tiedon siitä, miten palkka- tai muu toistuvaistulo määräytyy, sekä tiedon työpäikastaan ja työnantajan tai muun tulon maksajan yhteystiedot;
- 5) tiedon siitä, missä luovutusvelvoitteen kohteena oleva tai ulosottomiehelle lain mukaan annettava esine tai asiakirja on;
- 6) tiedot varallisuusasemaansa vaikuttavista

ta sopimuksista ja sitoumuksista sekä omaisuudesta, joka on hänen määräysvallassaan tai käytössään valtuutuksen tai muun vastaavan perusteen, järjestelyn tai sopimuksen nojalla;

7) tiedot vastikkeellisesti tai vastikkeetta luovuttamastaan omaisuudesta, suorittamistaan maksuista ja tekemistään oikeustoimista, jos tiedot ovat tarpeen sen selvittämiseksi, voidaanko omaisuutta peräyttää ulosottoon takaisinsaantikantein, samoin kuin menettelystä, järjestelystä tai muusta toimenpiteestä, joka on vaikutukseltaan tällaiseen oikeustoimeen rinnastettava;

8) muut vastaavat tiedot, jotka koskevat hänen taloudellista asemaansa ja toimintaansa.

53 §

Tietojenantovelvollinen luonnollinen henkilö

Velallisena oleva luonnollinen henkilö on itse tietojenantovelvollinen. Jos velallisella on holhoustoimesta annetussa laissa (442/1999) tarkoitettu edunvalvoja, tämä on velvollinen antamaan tiedot siltä osin kuin velallisen omaisuutta on hänen hoidossaan. Tietojenantovelvollinen on myös se, joka tosiasiaassa johtaa tai on johtanut velallisen elinkeinotoimintaa taikka hoitaa tai on hoitanut velallisen omaisuutta.

Kuolinpesän osalta tietojenantovelvollinen on se, jolla on pesä hallussaan. Jos pesä on osakkaiden yhteishallinnossa, jokainen pesäosakas on tietojenantovelvollinen.

54 §

Tietojenantovelvollinen yhteisön puolesta

Velallisena olevan yhteisön tai säätiön puolesta tiedot on velvollinen antamaan:

1) henkilö, joka toimii hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen jäsenenä taikka on toimitusjohtaja tai sitä vastaavassa asemassa;

2) henkilö, joka on henkilökohtaisesti vastuussa yhteisön velvoitteista;

3) henkilö, jolla on oikeus kirjoittaa yksin tai yhdessä toisen kanssa yhteisön tai säätiön toiminimi;

4) henkilö, joka olosuhteista päätellen

tosiasiallisesti johtaa yhteisön tai säätiön toimintaa taikka hoitaa sen hallintoa tai omaisuutta.

Tietojenantovelvollinen on myös se, joka on ollut 1 momentissa tarkoitettussa asemassa tietojen pyytämistä edeltäneen vuoden aikana.

Jollei 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja henkilöitä ole, tietojenantovelvollinen on henkilö, joka on viimeksi ollut vastaavassa asemassa.

55 §

Velallisen palveluksessa oleva ja tilintarkastaja

Velallisen palveluksessa oleva sekä yhteisön tai säätiön tilintarkastaja ovat velvollisia kysyttäessä antamaan tehtävänsä alaan kuuluvia 52 §:ssä tarkoitettuja tietoja, jos ulosottomies katsoo, että tiedot ovat välttämättömiä täytäntöönpanoa varten eikä tietoja ole muulla tavoin saatavissa.

56 §

Tietojen hankkimistapa

Ulosottomies saa hankkia edellä mainitulta tietojenantovelvolliselta tietoja vapaamuotoisesti tai toimittamalla ulosotto selvityksen. Ulosotto selvitys saadaan toimittaa 55 §:ssä tarkoitettun henkilön osalta vain erityisestä syystä. Jos viimeksi mainittu kieltäytyy antamasta tietoja, ulosottomies saa velvoittaa hänet siihen heti tai määräajassa sakon uhalla.

Tietojenantovelvollista on ulosotto selvityksessä ja tarvittaessa myös vapaamuotoisesti tietoja hankkittaessa muistutettava totuusvelvollisuudesta ja ilmoitettava, että väärän tiedon antamisesta tai tiedon salaamisesta saattaa seurata rangaistus.

Ulosotto selvitys

57 §

Velvollisuus toimittaa ulosotto selvitys

Ulosottomiehen tulee toimittaa ulosotto selvitys, jollei velkojan saatava kerry täyteen

määrään eikä velallisen taloudellista tilannetta ole muulla tavoin luotettavasti selvitetty. Jos edellisestä ulosotto selvityksestä on ennen asian vireilletuloa kulunut:

1) enintään kuusi kuukautta, ulosotto selvitystystä ei tarvitse toimittaa, ellei tiedossa ole, että olosuhteet ovat muuttuneet;

2) yli kuusi kuukautta, mutta enintään vuosi, ulosotto selvitys tulee toimittaa, jos sitä olosuhteet huomioon ottaen voidaan pitää aiheellisenä;

3) yli vuosi, ulosotto selvitys tulee toimittaa, jollei se ole ilmeisen aiheetonta.

Jos velallisen palkka tai muu toistuvaistulo on ulosmitattu, ulosotto selvitys tulee toimittaa, jos siihen on uusien hakemusten tai muun syyn vuoksi aihetta. Ulosottomiehen tulee vähintään kerran vuodessa tarkistaa velalliselle maksettavan toistuvaistulon määrä, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta.

58 §

Kutsu ulosotto selvitykseen

Ulosottomiehen on annettava tietojenantovelvolliselle kutsu ulosotto selvitykseen viimeistään kaksi päivää ennen selvitystä. Tietojenantovelvollisen on saavuttava henkilökohtaisesti.

Selvitys voidaan toimittaa kutsua antamatta tietojenantovelvollisen suostumuksella tai jos siihen on perusteltu syy. Tietojenantovelvolliselle on tällöinkin varattava tilaisuus asianmukaisesti varmistautua annettavien tietojen oikeellisuudesta.

59 §

Pakkokeinot saapumisen varmistamiseksi

Jos on perusteltua aihetta epäillä, ettei tietojenantovelvollinen muuten noudata kutsua ja ulosotto selvityksen toimittaminen on täytäntöönpanon tarkoituksen kannalta välttämätöntä, ulosottomies saa velvoittaa tietojenantovelvollisen saapumaan selvitykseen noutamisen uhalla. Tätä koskeva päätös on annettava tietojenantovelvolliselle tiedoksi niin kuin 40 ja 41 §:ssä säädetään. Jollei se onnistu, tiedoksianto saadaan toimittaa asia-

miehelle, jos tämä on käyttänyt siinä asiassa puhevaltaa.

Jollei tietojenantovelvollinen saavu ulosotto selvitykseen, poliisin on ulosottomiehen kirjallisesta pyynnöstä noudettava hänet paikalle.

Ulosottomies saa noutamisen sijasta velvoittaa tietojenantovelvollisen saapumaan ulosotto selvitykseen sakon uhalla.

60 §

Ulosotto selvityksen toimittamistapa

Ulosotto selvitys toimitetaan laatimalla pöytäkirja vastauksista, jotka tietojenantovelvollinen antaa ulosottomiehen kysymyksiin. Lisäksi tietojenantovelvollinen voidaan velvoittaa laatimaan luettelo velallisen omaisuudesta ja varallisuudesta, tuloista ja veloista tai antamaan sellaista luetteloa varten tarpeelliset tiedot. Avustajan läsnäolo voidaan kieltää tai asettaa sille ehtoja, jos hänen läsnäolonsa tuntuvasti vaikeuttaisi täytäntöönpanoa.

Pöytäkirja tai luettelo on annettava tietojenantovelvollisen tarkastettavaksi, ja siihen on merkittävä hänen pyytämänsä korjaukset ja lisäykset. Tietojenantovelvollisen tulee allekirjoittaa pöytäkirjaan ja luetteloon otettava lausuma antamiensa tietojen oikeellisuudesta.

Yksinkertaisessa asiassa ulosotto selvitys voidaan toimittaa esittämällä tietojenantovelvollisen vastattavaksi kysymyksiä puhelimitse tai muulla sopivalla tavalla. Ulosotto selvityksestä tulee tällöin tehdä tarpeelliset merkinnät asiakirjaan.

61 §

Ulosotto selvityksen kesto ja lykkääminen

Ulosotto selvitys ei saa kestää pitempään kuin on välttämätöntä tarpeellisten tietojen saamiseksi eikä ilman tietojenantovelvollisen suostumusta yhtäjaksoisesti yli kuutta tuntia.

Ulosotto selvitykseen noudetun tai noudon uhalla saapuneen poistuminen ulosotto selvityksestä saadaan estää, jos ulosotto selvityksen toimittaminen on täytäntöönpanon kannalta välttämätöntä. Myös muun tietojenantovelvollisen poistuminen saadaan estää, jos

siihen on täytäntöönpanon toimittamiseen liittyvä erittäin painava syy eikä poistumisen estämistä voida pitää olosuhteet huomioon ottaen kohtuuttomana.

Jos ulosottomies arvioi, ettei tietojenanto-velvollinen sairauden tai muun vastaavan syyn vuoksi kykene kohtuudella täyttämään tietojenanto-velvollisuuttaan, toimitus on siirrettävä osittain tai kokonaan myöhempään ajankohtaan.

62 §

Velvollisuus luovuttaa kirjanpitoaineistoa

Kirjanpito-velvolliselle velalliselle kuuluvaa aineistoa hallussaan pitävä tai siitä määräämään oikeutettu on velvollinen ulosotto-velvollisuuden toimittamista varten ulosottomiehen kehotuksesta luovuttamaan:

- 1) kirjanpito-asiakirjat, tositteet ja muun kirjanpitoaineiston;
- 2) yhteisön tai säätiön hallintoa ja sopimuksia koskevat asiakirjat ja muut tallenteet;
- 3) muut velallisen liike- tai ammattitoimintaan liittyvät asiakirjat ja tallenteet.

63 §

Ulkosakko ulosotto-velvollisesta

Jos tietojenanto-velvollinen kieltäytyy ulosotto-velvollisuudessa antamasta tiedoista tai 62 §:ssä tarkoitettu henkilö kieltäytyy luovuttamasta siinä tarkoitettua aineistoa, ulosottomies saa velvoittaa hänet siihen heti tai määrääjässä sakon uhalla.

Sivullisen ja viranomaisen tietojenanto-velvollisuus

64 §

Yleinen säännös

Sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään, ulosottomiehellä on oikeus salassapitosäännösten estämättä maksutta saada jäljempänä säädettyt tiedot, asiakirjat ja aineistot, jos ne ovat yksittäisessä ulosottoasiassa välttämättömiä täytäntöönpanoa varten. Välttämättö-

myyden arvioi ulosottomies. Tiedot voidaan antaa teknisen käyttöyhteyden avulla. Oikeusministeriö voi maksaa korvausta käyttöyhteyden perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista.

65 §

Arkaluonteiset henkilötiedot ja ulkopuolista koskevat tiedot

Sivulliselta tietoja hankittaessa on vältettävä sitä, että ulosottomiehen haltuun joutuu ulosottoasiaan kuulumattomia henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettuja arkaluonteisia henkilötietoja, lukuun ottamatta tietoja velallisen saamista sosiaalihuollon etuuksista.

Ulosottomiehellä on oikeus saada säädetyt tiedot, vaikka samalla paljastuu tietoja myös ulkopuolisen taloudellisesta asemasta, jollei tietoja ole muulla tavoin saatavissa.

66 §

Sivullisen tietojenanto-velvollisuus

Sivullisen on kysyttäessä ilmoitettava ulosottomiehelle:

- 1) onko hänellä velalliselle kuuluvaa omaisuutta hallussaan tai muutoin määräysvallassaan ja omaisuuden laatu;
- 2) onko velallisella häneltä tai hänellä velalliselta saatavia ja saatavien peruste ja määrä sekä saatavia koskevien tilien maksuliike ja velallisella olevat tilin käyttöoikeudet;
- 3) onko hän tehnyt velallisen kanssa tai tämän hyväksi sellaisen oikeustoimen, jolla saattaa olla merkitystä etsittäessä velallisen omaisuutta, ja oikeustoimen sisältö;
- 4) velallisen saamaa tuloa ja luontoisetuja koskevat tiedot, työaikaa koskevat tiedot, tulon maksamisen perusteet sekä velallisen yhteystiedot, jotka hänellä on tiedossaan työnantajana tai tulon maksajana;
- 5) velallisen osoite- ja puhelin- ja postitiedot samoin kuin muut yhteystiedot, jotka hänellä on tele- tai postitoiminnan harjoittajana.

Mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, koskee myös vastaisuudessa erääntyvää saatavaa, jos sitä koskeva sitoumus on annettu tai muu oikeusperuste syntynyt, samoin kuin

saatavaa, jonka peruste tai määrä on epäselvä tai ehdollinen. Mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään, koskee myös menettelyä, järjestelyä tai muuta toimenpidettä, joka on vaikutukseltaan oikeustoimeen rinnastettava.

Sivullinen on velvollinen ulosottomiehen kehotuksesta esittämään 1 momentissa tarkoitettua seikkaa koskevan sopimus- tai muun asiakirjan sekä siihen välittömästi liittyvän muun aineiston. Ulosottomiehellä on oikeus ottaa asiakirjasta ja aineistosta jäljennös. Luotto-, rahoitus- tai vakuutuslaitos ei saa muulle kuin viranomaiselle ilmaista, onko ulosottomies tehnyt tässä pykälässä tarkoitettua tiedustelun.

67 §

Viranomaisen ja julkista tehtävää hoitavan tietojenantovelvollisuus

Viranomaisen ja sen, joka hoitaa julkista tehtävää, on pyydettyessä ilmoitettava ulosottomiehelle kaikki tiedossaan olevat:

1) velallisen omaisuutta ja varallisuutta, tuloja, velkoja ja muuta taloudellista asemaa sekä maksuyhteyksiä koskevat tiedot;

2) velallisen työ- ja palvelussuhteita, eläkkeitä ja taloudellista toimintaa koskevat tiedot;

3) velallisen osoite- ja puhelintiedot samoin kuin muut yhteydenottoon tarvittavat tiedot.

Jos tietojenantovelvollinen on velalliseen 66 §:ssä tarkoitettussa suhteessa, hän on velvollinen antamaan tietoja myös mainitun pykälän mukaisesti.

68 §

Sivulliselle asetettava uhkasakko

Jos 66 §:ssä tarkoitettu sivullinen kieltäytyy antamasta tietoja, ulosottomies saa velvoittaa hänet antamaan tiedot heti tai määräjassa sakon uhalla. Jollei tietoja saada sivulliselta muulla tavalla, ulosottomies saa velvoittaa hänet sakon uhalla saapumaan ulosottomiehen virkahuoneeseen tai muuhun sopivaan paikkaan antamaan tiedot.

Ulosottoviranomaisen oikeus luovuttaa tietoja

69 §

Yleinen säännös

Ulosottoviranomaisen asiakirjan julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään. Sen lisäksi, mitä mainitussa tai muussa laissa säädetään ulosottoviranomaisen oikeudesta tai velvollisuudesta luovuttaa tietoja, ulosottoviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa salassa pidettäviä tietoja niin kuin 70—73 §:ssä säädetään. Tietoja voidaan luovuttaa myös toiselle ulosottoviranomaiselle ulosottoasian hoitamista varten sekä oikeusministeriölle, lääninhallituksen oikeushallintopäällikölle ja hänen alaiselleen hallintotehtävien hoitamista varten. Ulosottorekisteriin talletettujen tietojen julkisuudesta ja luovuttamisesta säädetään 1 luvussa.

70 §

Esitutkinta- ja eräät muut viranomaiset sekä tuomioistuimet

Ulosottoviranomainen saa yksittäistapauksessa antaa pyydettyä ulosottoviranomaisen asiakirjasta vastaajan tunniste- ja yhteystietoja sekä vastaajan taloudellista asemaa ja toimintaa koskevia tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikosten selvittämistä, esitutkintaa, syyteharkintaa ja tuomioistuinkäsittelyä varten sekä törkeiden rikosten ennalta estämistä varten;

2) rahanpesun selvittelykeskukselle laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

3) syyttävaviranomaiselle sakon muuntorangaistuksen harkintaa varten;

4) suojelupoliisille ja pääesikunnalle turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) säädetyn laajan turvallisuusselvityksen tekemistä varten;

5) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle liiketoimintakiellon määräämistä tai pidentämistä koskevaa tutkintaa varten ja poliisille liiketoimintakiellon noudattamisen valvontaa varten;

6) tulliviranomaiselle tullilaissa (1466/1994) säädetyn tehtävän hoitamista varten;

7) konkurssiasiamiehelle laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Ulosottomies saa ilmaista tuomioistuimelle I momentissa tarkoitettua asiaa, ulosottovalituksen, täytäntöönpanoriidan ja takaisin-saantiasian käsittelyä varten tarpeelliset ulosottoasiaan liittyvät tiedot. Mitä 73 §:ssä säädetään, ei estä ulosottomiestä ilmaisemasta tarpeellisia tietoja tuomioistuimelle ulosottovalituksen ja täytäntöönpanoriidan käsittelyä varten, vaikka tietojen antaja käyttää oikeuttaan kieltäytyä todistamasta.

Törkeällä rikoksella tarkoitetaan tässä pykälässä rikosta, josta ei ole säädetty lievempää rangaistusta kuin neljä kuukautta vankeutta.

Tässä pykälässä tarkoitettua tietoa voidaan luovuttaa sähköisessä muodossa.

71 §

Veroviranomaiset ja julkisia tukia myöntävät

Ulosottoviranomainen saa yksittäistapauksessa antaa pyydettyä ulosottoviranomaisen asiakirjasta vastaajan tunnistus- ja yhteystietoja sekä vastaajan taloudellista asemaa ja toimintaa koskevia tietoja, jos tiedot ovat tarpeen:

1) veroviranomaiselle verotusta koskevan asian käsittelyä varten; taikka

2) työttömyyspäivärahaa tai muita julkisia avustuksia, tukia tai muita etuuksia myöntävälle tai valvovalle viranomaiselle taikka julkisyhteisölle tai muulle yhteisölle tai säätiölle sellaisen asian käsittelyä varten.

Tietoa ei ilman erityistä syytä saa luovuttaa, jos asiakirjan laatimisesta on tietoa pyydettyä kulunut yli neljä vuotta. Tiedot tulee luovuttaa ensisijaisesti I luvussa säädettyllä tavalla ulosottorekisteristä. Tiedot voidaan luovuttaa sähköisessä muodossa.

72 §

Oma-aloitteinen tietojen antaminen

Jos on syytä epäillä, että vastaaja tai

sivullinen on saattanut syyllistyä virallisen syytteen alaiseen ulosottomenettelyssä tehtyyn tai täytäntöönpanon tuloksen muutoin olennaisesti vaarantavaan rikokseen, kirjantorikokseen taikka sellaiseen muuhun rikokseen, josta ei ole säädetty lievempää rangaistusta kuin neljä kuukautta vankeutta, ulosottomies saa omasta aloitteestaan luovuttaa tietoja 70 §:n I momentin I kohdassa tarkoitettulle viranomaiselle siinä mainittua tarkoitusta varten.

Ulosottomies saa omasta aloitteestaan antaa tietoja myös 70 §:n I momentin 5—7 kohdassa tarkoitettulle viranomaiselle siinä mainittua tarkoitusta varten, jos on syytä epäillä, että vastaaja tai sivullinen on saattanut syyllistyä virallisen syytteen alaiseen rikokseen. Epäilyttävistä liiketoimista ulosottomies saa ilmoittaa rahanpesun selvittelykeskukselle.

Tietoja voidaan omasta aloitteesta antaa 71 §:ssä tarkoitettulle viranomaiselle, yhteisölle tai säätiölle, jos on syytä epäillä, että vastaaja tai sivullinen on saattanut syyllistyä rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—4 §:ssä tarkoitettuun tekoon tai julkisen etuuden väärinkäyttöön.

Tietojen saajan tulee hävittää 2 ja 3 momentissa tarkoitettua tietoa heti, kun niitä ei tarvita, jollei niiden säilyttämiseen ole perusteltua aihetta.

73 §

Kielto luovuttaa eräitä tietoja

Ulosottomies ei saa luovuttaa tietoa, joka on olennaisin osin saatu:

1) henkilöltä, joka on siinä menettelyssä todistajana velvollinen tai oikeutettu kieltäytymään todistamasta siitä seikasta, jollei kieltäytymään oikeutettu anna luovuttamiseen suostumustaan;

2) velalliselta kysyttäessä 52 §:n 6—8 kohdassa tarkoitettua seikasta, jos vastauksesta käy ilmi, että velallinen on saattanut syyllistyä muuhun kuin ulosottomenettelyssä tehtyyn rikokseen, ja tiedon luovuttaminen saattaa hänet siinä menettelyssä syytteen vaaraan; tai

3) sivulliselta, jos tieto koskee sivullisen väärinkäytöksiä.

Ulosottomiehen oikeudesta luovuttaa tietoja hakijalle säädetään 91 §:ssä. Mitä edellä säädetään, koskee tietoja siitä riippumatta, ovatko ne muutoin salassa pidettäviä.

Uhkasakko

74 §

Uhkasakon asettaminen

Uhkasakko, jonka ulosottomies tämän lain nojalla asettaa, asetetaan rahamäärältään kiinteänä tai siten, että uhkasakon suuruus määräytyy ajan kulumisen mukaan (*juokseva uhkasakko*). Juokseva uhkasakko asetetaan määräämällä uhkasakolle kiinteä peruserä sekä lisäerä jokaista sellaista päätöksessä ilmoitettavaa ajanjaksoa (*uhkasakkojakso*) varten, jonka kuluessa ulosottooperustetta tai ulosottomiehen päätöstä ei ole noudatettu. Jos juokseva uhkasakko asetetaan kiellon rikkomisen varalta, lisäerä voidaan määrätä ajan kulumisen sijasta jokaisesta rikkomiskerrasta.

Jollei tästä laista tai täytäntöönpantavana olevasta ulosottooperusteesta muuta ilmene, uhkasakkoa asettaessa noudatetaan lisäksi soveltuvin osin, mitä uhkasakollain (1113/1990) 6 §:n 3 momentissa sekä 7 ja 8 §:ssä säädetään.

75 §

Kuuleminen ja tiedoksianto

Ennen uhkasakon asettamista ulosottomiehen on varattava velvoitetulle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei se tuntuvasti vaikeuta täytäntöönpanoa.

Asiakirja, jossa jollekin asetetaan uhkasakko, on annettava hänelle tiedoksi niin kuin 38 §:ssä tai 40 ja 41 §:ssä säädetään. Jollei se onnistu, asiakirja saadaan lähettää muuhun selville saatuun osoitteeseen tai antaa tiedoksi asiamiehelle, jos tämä on käyttänyt siinä asiassa puhevaltaa. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa tuomita maksettavaksi siltä osin kuin henkilökohtaisesta tiedoksisaannista on epäselvyyttä.

76 §

Uuden uhkasakon asettaminen

Ulosottomies saa asettaa uuden uhkasakon, vaikka aikaisemmin asetettua uhkasakkoa ei ole tuomittu maksettavaksi. Aikaisemmin asetettu uhkasakko kuitenkin raukeaa, jollei ulosottomies uutta uhkasakkoa koskevassa tiedoksiannossa samalla ilmoita päätöksensä hakea käräjäoikeudelta aikaisemman uhkasakon tuomitsemista.

77 §

Muutoksenhaku

Ulosottomiehen päätökseen, joka koskee uhkasakon asettamista, saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhaku ei kuitenkaan lykkää asianomaisen velvollisuutta noudattaa ulosottomiehen asettamaa velvoitetta. Ulosottomies voi oikaista päätöstään noudattaen, mitä 9 luvun 1—3 §:ssä säädetään.

78 §

Hakemus uhkasakon tuomitsemisesta

Tämän lain 10 luvun 2 §:ssä tarkoitettu käräjäoikeus tuomitsee ulosottomiehen hakemuksesta maksettavaksi ulosottomiehen asettaman uhkasakon. Jos uhkasakko on asetettu täytäntöönpantavana olevassa ulosottooperusteessa, ulosottomies voi hakea tuomitsemista myös uhkasakon asettaneelta tuomioistuimelta.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen tekemistä ulosottomiehen on varattava velvoitetulle tilaisuus tulla kuulluksi, jos se on tarpeellista. Ulosottomiehen on ilmoitettava hakemuksen tekemistä koskevasta päätöksestään velvoitetulle.

79 §

Maksettavaksi tuomitsemisen edellytykset

Tuomioistuimen, jolta ulosottomies hakee uhkasakon maksettavaksi tuomitsemista, tulee omasta aloitteestaan tutkia ulosottomiehen tekemän uhkasakon asettamispäätöksen oi-

keellisuus. Uhkasakko tuomitaan maksettavaksi, jos velvoitetta ei ole täytetty tai sitä on rikottu ilman pätevää syytä. Uhkasakon tuomitsemisessa noudatetaan lisäksi soveltuvin osin, mitä uhkasakkolain 10 §:n 2 momentissa ja 11 §:ssä säädetään. Jos juokseva uhkasakko on asetettu määrämällä lisäerä jokaisesta rikkomiskerrasta, lisäerät raukeavat uhkasakon peruserän kolme kertaa ylittäviltä osin niiltä rikkomiskerroilta, jotka on tehty ennen kuin päätös uhkasakon tuomitsemisesta tehdään.

Uhkasakko voidaan tuomita maksettavaksi, vaikka uhkasakon asettamista koskeva ulosottooperuste tai ulosottomiehen päätös ei ole lainvoimainen.

80 §

Uhkasakkoasian käsittely tuomioistuimessa

Uhkasakon tuomitsemista koskevan asian käsittelyssä tuomioistuimessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä 10 luvun 13 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 17 §:ssä säädetään. Myös käräjäoikeus voi määrätä ulosottomiehen antaman uhkasakkopäätöksen täytäntöönpanon keskeyttäväksi noudattaen soveltuvin osin, mitä 9 luvussa säädetään. Jos ulosottomiehen hakemus hylätään, valtio voidaan velvoitetun vaatimuksesta määrätä korvaamaan tämän kohtuulliset oikeudenkäyntikulut.

Ennen kuin uhkasakko tuomitaan maksettavaksi, velvoitetulle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

81 §

Tuomitsemispäätöksen täytäntöönpano

Lainvoimaa vailla oleva käräjäoikeuden päätös, jolla uhkasakko on tuomittu maksettavaksi, voidaan panna heti täytäntöön, jollei muutoksenhakutuomioistuimella noudattaen soveltuvin osin, mitä 9 luvun 14—17 §:ssä säädetään, toisin määrää. Ulosmitattu omaisuus saadaan ennen päätöksen lainvoimaisuutta kuitenkin myydä ainoastaan 2 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa. Hovioikeuden päätöksestä, jolla uhkasakko on tuomittu maksettavaksi, on voimassa, mitä 2 luvun 10 §:ssä säädetään.

Voimakeinot

82 §

Voimakeinot täytäntöönpanon toimittamiseksi

Ulosottomiehellä on oikeus etsiessään ulosmittauskelpoista omaisuutta, muuta täytäntöönpanon kohdetta tai asiassa selvitystä taikka päästökseen täytäntöönpanon edellyttämiin tiloihin tarvittaessa avata tai avauttaa lukkoja ja ovia sekä täytäntöönpanon toimittamiseksi käyttää muita vastaavia voimakeinoja siinä määrin kuin niitä voidaan olosuhteet huomioon ottaen pitää perusteltuina sekä saada poliisilta virka-apua. Asianomaiselle on kuitenkin varattava tilaisuus toimia itse, jollei täytäntöönpano sen johdosta vaarannu.

83 §

Henkilöön kohdistuvat voimakeinot

Jos ulosottomies kohtaa vastarintaa, jolla pyritään estämään täytäntöönpano tai sitä tuntuvasti vaikeuttamaan, ulosottomiehellä on oikeus saada poliisilta virka-apua. Ulosottomies saa vastarintaa kohdatessaan itsekin käyttää sellaisia vastarinnan murtamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita täytäntöönpanotehtävän laatu, vastarinnan vaarallisuus sekä tilanne muutoinkin huomioon ottaen voidaan pitää puolustettavina.

Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

Takaisinsaanti

84 §

Takaisinsaantiperusteet ja takaisinsaantikanne

Ulosottoa hakeneen velkojan oikeutta loukkaava oikeustoimi tai siihen vaikutukseltaan rinnastettava menettely, järjestely tai muu toimenpide voidaan hakijan kanteen johdosta tuomioistuimen päätöksellä peräyttää takaisinsaannista konkurssipesään annetussa

laissa (758/1991) säädetyillä perusteilla. Mainitussa laissa tarkoitettuna määräpäivänä on tällöin ulosottoasian vireilletulopäivä. Ulosoton hakija ja sivullinen voivat lisäksi vaatia mainitussa laissa tarkoitettua korvausta, tuottoa ja korkoa sekä vastikkeen palauttamista tai sitä koskevan velvollisuuden poistamista. Jollei jäljempänä toisin säädetä, takaisinsaannista on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä mainitussa laissa säädetään.

85 §

Takaisinsaantiväite

Ulosoton hakija voi vaatia oikeustoimen peräyttämistä ja vastikkeen palauttamisvelvollisuuden poistamista myös takaisinsaanti-perustetta koskevalla väitteellä täytäntöönpanoriidassa tai muussa oikeudenkäynnissä, jossa sivullinen vaatii oikeutta ulosmittauksen kohteeseen. Hakija voi esittää sellaisen takaisinsaantiväitteen myös ulosottovalitusasiassa, jossa vaaditaan täytäntöönpanotoimen kumoamista sivullisen oikeuden perusteella.

Mitä tässä laissa säädetään takaisinsaantikanteesta, koskee soveltuvin osin myös takaisinsaantiväitettä.

86 §

Takaisinsaantikanne ulosottoasian vireillä ollessa

Takaisinsaantikanne voidaan nostaa, kun ulosottoasia on tullut vireille.

Jos ulosottoasia on kannetta nostettaessa vireillä, kannetta ajavan ulosoton hakijan on toimitettava tuomioistuimelle sille osoitettu ulosottomiehen antama ilmoitus vireilletulopäivästä ja lausunto siitä, tuleeko kantajan saatava todennäköisesti kertymään sellaisesta velalliselle riidattomasti kuuluvasta omaisuudesta tai tulosta, joka voidaan ulosmitata seuraavan kuuden kuukauden aikana. Jos täysi kertymä on mainitussa ajassa odotettavissa, kannetta ei voida tutkia.

87 §

Takaisinsaantikanne ulosottoasian vireilläolon jälkeen

Takaisinsaantikanne on nostettava kuuden kuukauden kuluessa 95 §:n 1 momentissa tarkoitettun estetodistuksen päivämäärästä. Palkan tai muun toistuvaistulon ulosmittauksessa mainittu määräaika lasketaan siitä, kun kaksi vuotta on kulunut asian vireilletulosta, jollei estetodistusta ole annettu sitä ennen. Jos ulosmittauksesta on valitettu, takaisinsaantikanne on nostettava kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun ulosmittauksen kumoamista koskeva ratkaisu on tullut lainvoimaiseksi.

Jos kysymys on osituksesta eikä siitä ole annettu maistraattiin osituskirjaa, takaisinsaantikanteen saa nostaa kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun osituskirja annetaan maistraattiin.

88 §

Takaisinsaanti ja rauennut maksukyvyttömyysmenettely

Jos velkoja hakee ulosottoa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun konkurssi-, yritys-saneeraus- tai yksityishenkilön velkajärjestelymenettely on ennen konkurssituomion antamista taikka saneeraus- tai maksuohjelman vahvistamista rauennut tai velkojasta johtumattomasta syystä päättynyt, takaisinsaannin määräpäivä määräytyy mainitun menettelyn mukaisesti.

89 §

Peräytyneen omaisuuden ulosmittaus

Sivullinen on velvollinen luovuttamaan peräytyneeksi määrätyn oikeustoimen kohteenä olevan omaisuuden sekä tuomitun korvauksen, tuoton ja koron ulosottomiehelle. Edellä tarkoitetuista varoista on ensin vähennettävä määrä, joka tuomioistuimen päätöksen mukaan on maksettava sivulliselle. Jäljelle jäävistä varoista ulosmitataan määrä, joka vastaa hakijan niitä saatavia, joista

hänellä oli ulosottoeruste takaisinsaantikannetta nostettaessa, sekä hakijalle takaisinsaantioikeudenkäynnissä tuomittuja oikeudenkäyntikuluja. Rahaksi muuttamista edellyttävä omaisuus on myytävä niin kuin 5 luvussa säädetään. Mahdollinen ylijäämä tulee palauttaa sivulliselle.

90 §

Täytäntöönpanon keskeyttäminen

Tuomioistuin, joka käsittelee takaisinsaantikannetta, voi kieltää kanteessa tarkoitettuun omaisuuteen kohdistuvan täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Määräyksestä on soveltuvin osin voimassa, mitä 9 luvun 14—17 §:ssä säädetään.

91 §

Tietojen antaminen hakijalle

Ulosottomiehen tulee viipymättä ilmoittaa hakijalle, jonka saatavan suuruus huomioon ottaen sillä ilmeisesti on merkitystä, havaitsemistaan seikoista, jotka saattavat antaa aiheen takaisinsaantikanteen nostamiseen, hakemukseen konkurssiin asettamiseksi tai muuhun vastaavaan erityiseen toimeen hänen saatavansa perimiseksi. Hakijalle tulee antaa myös mahdollinen ulosotoselvityspöytäkirja ja muut tarpeelliset asiakirjat. Ulosottomies saa antaa hakijalle myös 73 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja. Hakija ei saa käyttää näitä tietoja oikeudenkäymiskäärin todistamista koskevien rajoitusten kiertämiseksi eikä velallisen syytteesen saattamiseksi. Ulosottomiehen tulee muistuttaa hakijaa mainituista rajoituksista.

Suorituskielto luotonannossa

92 §

Kiellon edellytykset

Jos havaitaan, että velallinen ilmeisesti ulosoton välttämiseksi luotollista tiliä tai muuta vastaavaa luotonottoa hyväksikäyttäen nostaa luottoa tai lisäluottoa ja ohjaa saata-

viaan tai tuloaan tällaiselle tilille, ulosottomies saa kieltää velallista ulosottovelkojan vahingoksi maksamasta takaisin tai muutoin suorittamasta kiellon antamisen jälkeen nostamaansa luottoa. Kielto on annettava välittömästi tiedoksi myös luotonantajalle. Velalliselle annettu suorituskielto koskee sellaista luottoa tai lisäluottoa, jonka luotonantaja on kiellon tiedoksi saatuaan luotollisen tilin tai vastaavan luoton puitteissa tai muodossa velalliselle myöntänyt.

Velallista ja luotonantajaa on kuultava ennen 1 momentissa tarkoitettun kiellon antamista, jos se täytäntöönpanoa haittaamatta käy päinsä.

93 §

Kiellon oikeusvaikutukset

Edellä 92 §:ssä tarkoitettun kiellon vastainen suoritus on tehoton. Luotonantaja ei saa käyttää kiellossa tarkoitettun luoton takaisinmaksuksi tehtyjä suorituksia myöskään kuitaukseen siltä osin kuin suoritukset vastaavat kiellon tiedoksisaannin jälkeen myönnettyä luottoa tai lisäluottoa.

Luotonantaja on velvollinen tilittämään ulosottomiehelle tehottomalla toimella suoritettut varat uhalla, että tilittämättä jätetty määrä voidaan ulosmitata luotonantajalta ulosottomiehen kieltopäätöksen nojalla.

Vireilläolon päättymisen lopputilitykseen tai täytäntöönpanon esteeseen

94 §

Vireilläolon päättymisen lopputilitykseen

Maksuvelvoitetta koskevan ulosottoasian vireilläolo päättyy, kun ulosottomies tilittää kertyneet varat (*lopputilitys*). Välitilitykset lakkauttavat vireilläolon tilitetyn määrän osalta. Jos varat on nostettu vakuutta vastaan, asian vireilläolo päättyy vasta, kun oikeus niihin on lopullisesti ratkaistu. Sama koskee asiaa, jossa velkoja on vapautettu vakuuden asettamisesta.

Lopputilityksen määrästä on annettava velkojalle ulosottomiehen allekirjoittama todis-

tus erikseen tai estetodistuksen yhteydessä. Todistus voidaan antaa sähköisesti.

95 §

Vireilläolon päätyminen estetodistukseen

Jollei saatavalle ole kertynyt täyttä suoritusta (*varattomuuseste*) tai jollei myöskään velallisen olinpaikasta ole tietoa (*varattomuus- ja tuntemattomuuseste*), hakijalle on annettava sitä koskeva todistus.

Myös silloin, kun maksuvelvoitteen täytäntöönpano päättyy muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun esteeseen, hakijalle on annettava sitä koskeva todistus.

Ulosottoasian vireilläolo päättyy estetodistuksen antamispäivänä.

96 §

Muu kuin maksuvelvoite

Muuta kuin maksuvelvoitetta koskevan ulosottoasian vireilläolo päättyy silloin, kun ulosottomies on suorittanut täytäntöönpanotoimet loppuun tai antanut todistuksen täytäntöönpanoa kohdanneesta esteestä.

97 §

Estetodistuksen sisältö

Estetodistuksesta tulee käydä ilmi asiassa suoritettut keskeiset toimenpiteet. Ulosottomiehen on allekirjoitettava estetodistus. Todistus voidaan antaa sähköisesti.

98 §

Varattomuustodistus ilman vireillepanoa

Velkojalla, joka saattaa todennäköiseksi, että hänellä on saatava velalliselta, on oikeus ilman ulosottihakemusta saada todistus siitä, että kyseistä velallista koskeva 95 §:n 1 momentissa tarkoitettu estetodistus on annettu pyyntöä edeltävän kuuden kuukauden aikana eikä ulosmittausta ole tämän jälkeen toimitettu. Todistus voidaan antaa sähköisesti. Todistuksen pyytäjän nimi sekä saatava ja

sen peruste tulee tallettaa ulosoton tietojärjestelmään.

99 §

Vireilläolon päättymistä koskeva todistus

Vastaajalle on pyynnöstä annettava ulosottomiehen allekirjoittama todistus siitä, että ulosottoasian vireilläolo on päättynyt. Maksuvelvoitetta koskevaan todistukseen on merkittävä peritty ja perimättä jäänyt määrä sekä se, onko saatava rekisteröity passiiviasiaksi. Muuta ulosottoasiaa koskevaan todistukseen tulee merkitä vireilläolon päättymisen syy.

100 §

Pieni jäännössaatava

Jos hakijan saatavasta on tilityksen jälkeen jäljellä enintään valtioneuvoston asetuksella säädetty vähäinen rahamäärä, ulosottomies saa jättää sen perimättä ja tehdä lopputilityksen. Mitä tässä säädetään, ei koske lapselle tulevaa elatusapua tai sille kertyvää viivästyskorkoa.

Passiivisaatava

101 §

Passiivisaatavaksi rekisteröinti

Jos maksuvelvoitetta koskevan ulosottoasian vireilläolo päättyy 95 §:n 1 momentissa tarkoitettuun esteeseen, asia merkitään hakijan pyynnöstä ulosottorekisteriin passiivisaatavaksi. Tätä koskeva pyyntö tulee esittää ulosottihakemuksessa tai myöhemmin asian vireilläolon aikana. Passiivisaatavaksi merkitseminen ei jatka ulosottoasian vireilläoloa.

Passiivisaatavan rekisteröinti on voimassa kaksi vuotta estetodistuksen päivämäärästä. Voimassaolon päättymisestä ilmoitetaan hakijalle, jollei tämä ole muuta pyytänyt.

Rekisteröintipyynnön katsotaan koskevan kaikkia samanaikaisessa ulosotossa olevia saatavia, jollei hakija peruuta pyyntöä jonkin saatavan osalta. Rekisteröinnin voimassaolo-

aika lasketaan samanaikaisessa ulosotossa viimeisestä estetodistuksesta.

102 §

Ulosmittaus passiivisaatavan perimiseksi

Ulosottomies ei ole velvollinen etsimään velalliselle kuuluvaa omaisuutta tai selvittämään velallisen olinpaikkaa passiivisaatavan perimiseksi. Jos kuitenkin ulosmittauskelpoista omaisuutta löytyy, se tulee ulosmitata passiivisaatavan suorittamiseksi, jollei siihen ole estettä. Passiivisaatavaa koskeva ulosottoasia tulee vireille ulosmittauspäätöksellä tai väliaikaistoimella. Vireilläolon päättymisen jälkeen saatava merkitään tarvittaessa uudelleen passiivirekisteriin, jos rekisteröintiäikää on jäljellä.

Omaisuutta, joka on ulosmitattu yksin passiivisaatavan suorittamiseksi, ei saa myydä eikä varoja muussakaan tapauksessa tilittää passiivisaatavan suorittamiseksi ennen kuin sen määrä on tarkistettu.

103 §

Velkojan ilmoitusvelvollisuus

Velkojan tulee passiivisaatavan suorittamiseksi toimitetun ulosmittauksen jälkeen ilmoittaa ulosottomiehen asettamassa määräajassa ja 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla saatavansa määrä. Muussa tapauksessa ulosmittaus voidaan peruuttaa. Velkojan tulee muulloinkin ulosottomiehen pyynnöstä ilmoittaa saatavansa määrä. Muussa tapauksessa saatava voidaan poistaa passiivirekisteristä. Velkoja on velvollinen omasta aloitteestaan ilmoittamaan ulosottomiehelle, jos passiivisaatava tulee kokonaan suoritetuksi.

Suppea ulosotto

104 §

Hakeminen ja kohde

Jos hakija haluaa tyytyä suppeaan ulosottoon, sitä tulee pyytää nimenomaisesti ulosottohakemuksessa. Jos usea velallinen vastaa

samasta velasta, suppeaan ulosottoon ei voida ryhtyä.

Suppeassa ulosotossa voidaan ulosmitata toistuvaistulo tai veroennakon palautus sekä muu valtioneuvoston asetuksella säädettävä omaisuus, jota ei tarvitse muuttaa rahaksi. Ulosottomiehen tulee etsiä tällaista omaisuutta tarkastamalla velallisen varallisuustietoja rekistereistä ja suorittamalla muita vastaavia toimia niin kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

Velallisen olinpaikkaa tulee selvittää ja muulta kuin 2 momentissa tarkoitettulta osin menetellä kuten tavallisessa ulosottoasiassa.

105 §

Pyynnön peruuttaminen

Hakija voi peruuttaa suppeaa ulosottoa koskevan rajoituksen hakemuksestaan, jolloin velalliselle kuuluvaa omaisuutta tulee etsiä kuten tavallisessa ulosottoasiassa.

Jos muussa asiassa on ulosmitattu omaisuutta, joka on myytävä, ja ulosottomies arvioi, että suppeassa ulosotossa perittävänä oleva saatava kertyisi kokonaan tai sille etuoikeussäännökset huomioon ottaen kertyisi valtioneuvoston asetuksella säädettyä suurempi määrä, hakijalta tulee tiedustella, peruuttako hän suppeaa ulosottoa koskevan rajoituksen.

106 §

Oikeusvaikutukset

Suppeaa ulosottoa koskevan asian vireilletulolla on sama oikeusvaikutus kuin tavallisella ulosottoasialla. Varattomuusestetodistuksen sijasta annetaan estetodistus, jonka mukaan velalliselta ei ole löydetty riittävästi omaisuutta, joka voi olla suppean ulosoton kohteena. Jollei myöskään velallisen olinpaikasta ole tietoa, annetaan lisäksi todistus tuntemattomuusesteestä. Suppean ulosoton jälkeen saatavaa ei voida merkitä passiivisaatavaksi eikä takaisinsaantikannetta voida nostaa.

Täydentäviä säännöksiä

107 §

Virka-apu muulta viranomaiselta

Poliisi ja muu viranomainen ovat velvollisia antamaan ulosottomiehelle täytäntöönpanossa tarpeellista virka-apua.

Avustava ulosottomies saa pyytää virka-apua muulta viranomaiselta, jos asia on kiireellinen.

108 §

Asiantuntija

Ulosottomies saa käyttää asiantuntijaa, jos tässä laissa niin säädetään tai jos siihen on erityistä tarvetta kirjanpitoaineiston selvittämiseksi tai muun vastaavan tehtävän suorittamiseksi.

Asiantuntijana ei saa toimia henkilö, joka on asiaan tai ulosottoasian asianosaiseen sellaisessa suhteessa, että hänen puolueettomuutensa tai luotettavuutensa voidaan katsoa vaarantuvan. Ulosottomiehen on tarvittaessa muistutettava asiantuntijaa lain mukaisesta vaitiolovelvollisuudesta.

Asiantuntijan käyttämisestä aiheutuneista kuluista on voimassa, mitä 8 luvussa säädetään. Kulut voidaan kuitenkin erityisestä syystä osaksi tai kokonaan jättää valtion vastattaviksi.

109 §

Vahingonkorvaus valtion varoista

Oikeusministeriö tai sen määräämä voi harkintansa mukaan ilman oikeudenkäyntiä maksaa vahingonkorvausta asianosaiselle tai sivulliselle, jos valtion korvausvastuuta voidaan pitää selvänä tai korvauksen maksamista kohtuullisena. Jos valtiolta korvausta saanut olisi voinut hakea korvausta toiselta, valtiolla on oikeus vaatia maksamansa määrä viimeksi mainitulta.

110 §

Tulkkkaus

Sen lisäksi, mitä oikeudesta tulkkaukseen muualla säädetään, ulosottoviranomaisen tulee käytettävissä olevien mahdollisuuksien mukaan huolehtia tulkkauksesta, jos asianosainen tai muu henkilö, jota tulee tämän lain mukaan kuulla, käyttämänsä kielen taikka aisti- tai puhevian takia ei voi tulla ymmärretyksi ja tulkkkaus on tarpeen asian selvittämiseksi tai asianomaisen oikeuksien turvaamiseksi. Tulkkauksesta aiheutuneet kulut jäävät valtion vastattaviksi.

4 luku

Ulosmittauksesta

3 a §

Jos vainajan velasta on toimitettu ulosmittaus kuolinpesässä eikä velkojalla ollut pantti- tai pidätysoikeutta ulosmitattuun omaisuuteen, omaisuutta ei saa myydä, ennen kuin kuukausi on kulunut perunkirjoituksesta tai sen määräajan päättymisestä tai, milloin pesä on pesänselvittäjän hallinnossa, ennen kuin velkojen maksamisesta on tehty sopimus. Omaisuus voidaan kuitenkin myydä, jos kuolinpesän hallinto siihen suostuu tai omaisuus on arvossaan nopeasti alentuvaa taikka sen hoitokustannukset ovat korkeat. Kertyneiden varojen nostamisesta säädetään 6 luvussa.

13 a §

Ulosmitattu omaisuus voidaan ulosmitata myös toisen velkojan saatavasta, kunnes asianosaiskeskustelu tai, jollei asianosaiskeskustelua pidetä, myynti on toimitettu. Muutoin kuin myynnistä kertyneet varat tulee tilittää niille velkojille, joiden saatavista varat oli ulosmitattu silloin, kun ne suoritettiin ulosottomiehelle.

15 §

Jos velallisen omaisuutta on ulosmitattuna toisen velkojan saatavan perimiseksi ja ulosottomies arvioi, ettei hakijan saatavalle etu-

oikeussäännökset huomioon ottaen kertyisi siitä omaisuudesta valtioneuvoston asetuksella säädettyä vähäistä määrää, hakijalle annetaan estetodistus, jollei sitä voida pitää kohtuuttomana. Toistuvaistulon ulosmittauksessa mainittu vähimmäismäärä lasketaan seuraavan kuuden kuukauden ajalta.

17 §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa ja 14 §:ssä säädetään, ulosottomies voi ulosmitata myös sellaisen omaisuuden, jonka sijaintipaikkaa ei ole saatu selville, jos omaisuus voidaan sitä näkemättä riittävästi yksilöidä.

5 luku

Ulosmitatun omaisuuden rahaksi muuttamisesta

49 §

Edellä 1 momentissa tarkoitetun virkaavun antamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä 6 a luvussa säädetään hädöstä.

6 luku

Ulosmittauksesta kertyneiden varain tilityksestä ja jakamisesta

23 §

Kun usea velkoja vaatii maksua ulosmittauksesta kertyneistä varoista eikä jollekin saatavalle kertyisi valtioneuvoston asetuksella säädettyä vähäistä määrää suurempaa jako-osaa, saatava voidaan jättää ottamatta huomioon jaossa.

Palkan tai muun toistuvaistulon ulosmittauksessa saatavalle voidaan jakaa muita saatavia suurempi suhteellinen osuus, enintään kuitenkin saatavalle kuudelta kuukaudelta tuleva kertymä, jos se on perintämenettelyn kannalta tarkoituksenmukaista eikä toisen velkojan mahdollisuus maksunsaantiin sen vuoksi ilmeisesti vaarannu.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske etuoikeutettua saatavaa.

6 a luku

Muun kuin maksuveloitteen täytäntöönpano*Häätö*

1 §

Häädettävät

Häätöä koskevan ulosottoperusteen nojalla täytäntöönpanoon voidaan ryhtyä vastaajan lisäksi myös sellaista henkilöä vastaan, jonka oikeus asua ulosottoperusteessa tarkoitetuissa tiloissa tai muutoin käyttää niitä perustuu vastaajan oikeuteen (*hädettävät*).

2 §

Muuttokehotus

Muuttokehotuksessa on ilmoitettava muuttopäivä, jolloin hädettävien on viimeistään muutettava tiloista, sekä se, miten paikalle jääneen omaisuuden suhteen on lain mukaan meneteltävä. Muuttokehotus lähetetään hädettävälle ulosottoperusteessa tarkoitettuihin tiloihin ja lisäksi mahdollisesti tiedossa olevaan muuhun osoitteeseen taikka jätetään suljettuna tai avonaisena ilmoituksena ulosottoperusteessa tarkoitettuihin tiloihin.

3 §

Ilmoitus asunto- ja sosiaaliviranomaisille

Jos ulosottomiehen tiedossa on, että ulosottoperusteessa tarkoitetuissa tiloissa asuu lapsia, joiden asumisen järjestyminen on epäselvää, tai välittömän huolenpidon tarpeessa olevia henkilöitä, häätöasian vireilletulosta ja siinä ilmenneistä olosuhteista on salassapitosäännösten estämättä mahdollisimman pian ilmoitettava paikkakunnan asunto- ja sosiaaliviranomaisille.

4 §

Muuttopäivä

Ulosottomies ei saa ilman painavaa syytä

määrätä muuttopäivää aikaisemmaksi kuin viikko eikä myöhemmäksi kuin kaksi viikkoa muuttokehotuksen tiedoksisaantipäivästä. Määrättyä muuttopäivää voidaan lykätä, jollei siitä aiheudu hakijalle tuntuva haittaa. Häätö on kuitenkin toimitettava kahden kuukauden kuluessa asian vireilletulosta, jollei pitempään lykkäämiseen ole erityisen painavaa syytä. Hakijan suostumuksella häätöä voidaan lykätä hakemuksen peruuntumatta enintään kuusi kuukautta asian vireilletulosta. Lykkäystä koskevaan ulosottomiehen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Hakijan vaatimuksesta häädettävän on maksettava hakijalle vuokra lykkäyksen ajalta muuttopäivästä lukien entisten ehtojen mukaisesti. Lykkäyksen ehdoksi voidaan asettaa lykkäysajan vuokran maksaminen etukäteen, jos sitä voidaan pitää häädettävän kannalta kohtuullisena.

Jos kysymyksessä on avioliittolain (234/1929) mukainen yhteiselämän lopettaminen tai muu siihen rinnastettava häätö, häätö on toimeenpantava muuttopäivää määrittäen niin pian kuin se kohtuudella käypänsä.

5 §

Häädön toimittaminen

Häätö toimitetaan poistamalla ulosottope-
rusteessa tarkoitetuista tiloista häädettävät ja
siellä oleva omaisuus.

Jos häätöä toimitettaessa asunnossa on
3 §:ssä tarkoitettuja henkilöitä, häätöä ei saa
panna täytäntöön ennen kuin asunto- ja
sosiaaliviranomaisille on varattu tilaisuus jär-
jestää asuminen tai selvittää sosiaalihuollon
palvelujen tarve.

6 §

Häädettävän omaisuus

Jollei häädettävä ole häädön alkaessa kul-
jettaut pois omaisuuttaan, ulosottomiehen on
huolehdittava siitä, että ulosottope-
rusteessa tarkoitetuissa asuin- tai muissa tiloissa sekä
niihin välittömästi liittyvällä alueella oleva
omaisuus kuljetetaan pois. Muu kuin vähä-

arvoinen omaisuus otetaan talteen. Arvoton
tai vähäarvoiseksi katsottu omaisuus hävite-
tään. Ulosottomies voi antaa hävittämisen
ulkopuolisen tehtäväksi tai antaa hakijalle
tämän pyynnöstä luvan menetellä arvottoman
tai vähäarvoisen omaisuuden suhteen halua-
mallaan tavalla.

Häätö voidaan panna täytäntöön myös
jättämällä omaisuus paikoilleen ja estämällä
häädettävän pääsy tiloihin. Omaisuuden suh-
teen on kuukauden kuluessa meneteltävä
1 momentissa säädetyllä tavalla tai myytävä
se paikanpäällä, jollei häädettävä itse sitä
ennen halua kuljettaa omaisuuttaan pois.
Omaisuutta ei saa jättää asuintiloihin, jos siitä
aiheutuu hakijalle vähäistä suurempaa haittaa.

Eläinten, säilytyskelyvottoman ja vaarallisen
omaisuuden sekä havaittujen ja muusta omai-
suudesta erotettavissa olevien valokuvien,
asiakirjojen ja muiden vastaavien esineiden
suhteen ulosottomiehen on meneteltävä ta-
valla, jota olosuhteet huomioon ottaen voi-
daan pitää kohtuullisena.

7 §

Omaisuuden ulosmittaus ja myyminen

Häädön kohteena oleva omaisuus saadaan
ulosmitata, vaikka velallisella olisi oikeus
erottaa se ulosmittauksesta. Ulosmitattu ja
muu talteen otettu omaisuus myydään 5
luvussa säädetyllä tavalla. Häädetyllä on
kuitenkin oikeus noutaa erottamisoikeuteensa
kuuluva omaisuus sekä omaisuus, jota ei ole
ulosmitattu, viimeistään myyntiä edeltävänä
päivänä, jos hän suorittaa häädöstä aiheutu-
neet kulut ja ulosottomaksun.

Mahdollinen ylijäämä kauppahinnasta tili-
tetään häädetylle, jos hänen tilitysosoitteensa
tiedetään, ja muussa tapauksessa talletetaan
hänen varalleen.

Jos häädetyn yhteystiedot tunnetaan, hä-
nelle on välittömästi häädön jälkeen ilmoi-
tettava, miten hänelle kuuluvan omaisuuden
suhteen on menetelty.

8 §

Häätö uhkasakolla

Ulosottomies saa velvoittaa maksukykyi-

seksi arvioimansa vastaajan sakon uhalla muuttamaan ja siirtämään omaisuutensa pois, jos tätä voidaan pitää tarkoituksenmukaisempina kuin edellä säädettyä menettelyä ja vastaajan voidaan katsoa kykenevän huolehtimaan omaisuuden poiskuljetuksesta.

Luovutusvelvoite

9 §

Luovutusvelvoitteen täytäntöönpano

Ulosottoperuste, jossa vastaaja velvoitetaan luovuttamaan hakijalle määrätty irtain omaisuus, pannaan täytäntöön siten, että ulosottomies noutaa omaisuuden ja luovuttaa sen hakijalle.

Luovutusvelvoitetta koskevassa noudattamiskehotuksessa vastaajaa on heti tai ulosottomiehen asettamassa määräajassa kehoitettava luovuttamaan omaisuus hakijalle.

10 §

Häätöä edellyttävä luovutusvelvoite

Jos luovutusvelvoitetta koskevan ulosottoperusteen täytäntöönpano edellyttää häätöä, on soveltuvin osin noudatettava, mitä 1—8 §:ssä säädetään.

11 §

Luovutusvelvoitteen täytäntöönpano uhkasakolla

Luovutusvelvoite voidaan erityisestä syystä panna täytäntöön asettamalla vastaajalle sakon uhka.

Tekemisvelvoite

12 §

Tekemisvelvoitteen täytäntöönpano

Ulosottoperuste, jossa vastaaja velvoitetaan tekemään jotakin uhalla, että hakija voi sen vastaajan kustannuksella tehdä tai teettää (*teettämishukka*), pannaan täytäntöön siten, että ulosottomies antaa hakijalle luvan työn

tekemiseen tai teettämiseen. Ulosottomiehen on tarvittaessa annettava hakijalle virka-apua.

Tekemisvelvoitetta koskevassa noudattamiskehotuksessa vastaajaa on kehoitettava tekemään heti tai ulosottomiehen asettamassa määräajassa ulosottoperusteessa tarkoitettu toimi.

Vastaajalle on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettun luvan myöntämisestä.

13 §

Teettämishukan asettaminen

Jollei ulosottoperusteessa ole teettämishukkaa, ulosottomiehen on se ensin asetettava. Tätä ennen vastaajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei ole aihetta olettaa, että se tuntuvasti vaikeuttaa täytäntöönpanoa. Teettämishukkaa koskeva päätös on annettava vastaajalle tiedoksi niin kuin 3 luvun 40 ja 41 §:ssä säädetään.

Vastaajalle, jolle on ennen teettämishukan asettamista varattu tilaisuus tulla kuulluksi, tulee antaa 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu kehoitus, jos sitä voidaan pitää tarpeellisena.

14 §

Tekemisvelvoitteen täytäntöönpano uhkasakolla

Tekemisvelvoite voidaan erityisestä syystä panna täytäntöön asettamalla vastaajalle sakon uhka.

15 §

Henkilökohtainen tekemisvelvoite

Jos ainoastaan vastaaja voi täyttää velvoitteen, ulosottomiehen on asetettava laiminlyönnin varalle uhkasakko, jollei sitä ole asetettu jo ulosottoperusteessa.

Ulosottoperusteella, jossa velvoitetaan allekirjoittamaan kauppakirja tai muu asiakirja taikka antamaan suostumus, hyväksyminen tai muu vastaava lausuma, on ulosottoperusteen tultua lainvoimaiseksi sama vaikutus kuin velvoitteen täyttämällä.

Kieltovelvoite

16 §

Kieltovelvoitteen täytäntöönpano

Ulosottoperuste, jossa sakon uhalla kielletään tekemästä jotakin tai velvoitetaan sallimaan, että toinen tekee jotakin, pannaan täytäntöön siten, että ulosottomies hakee uhkasakon tuomitsemista, jos kieltoa on rikottu, ja asettaa tarvittaessa uuden uhkasakon. Jollei ulosottoperusteessa ole sakon uhkaa, ulosottomiehen on se ensin asetettava.

Kieltovelvoitetta koskevassa noudattamiskehottuksessa vastaajaa on kehotettava välittömästi noudattamaan ulosottoperusteessa asetettua velvoitetta.

17 §

Kiellon rikkomisen estäminen

Jos ulosottomies voi sopivalla tavalla estää kiellon uudelleen rikkomisen, on sellaiseen toimeen ryhdyttävä, jos kieltoa on rikottu. Vastaajalle on sitä ennen varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei ole aihetta olettaa, että se tuntuvasti vaikeuttaa täytäntöönpanoa.

Vastaajalle on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetun toimen suorittamisesta.

8 luku

Ulosottoasiain kuluista

6 §

Ulosottomiehellä on oikeus vaatia hakijalta tarpeellisia täytäntöönpanokuluja varten ennakkoa. Pantaessa täytäntöön lainvoimaista tuomiota, jolla maksuvelvollisuus on määrätty, voidaan ennakkoa vaatia vain 3 luvun 18 §:ssä, 4 luvun 17 §:n 1 momentissa ja 25 §:ssä, 5 luvun 17 §:ssä sekä 7 luvun 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.

8 §

Ulosottoasiassa asetetusta vakuudesta saadaan ulosottomiehen päätöksen nojalla periä maksamatta olevat täytäntöönpanokulut ja

täytäntöönpanon peruuttamisesta aiheutuneet kulut, jos vakuus on asetettu myös niiden korvaamiseksi.

9 §

Kuluja niistä ulosottoimista, jotka ovat jääneet itseoikaisun johdosta turhiksi tai ovat aiheutuneet peruutetusta väliaikaistoimesta, ei saa periä asianosaiselta, jos oikaisu- tai peruuttamistarve on johtunut täytäntöönpanossa sattuneesta väärinarvioinnista tai jos sitä muutoin voidaan pitää kohtuullisena.

9 luku

Itseoikaisu, täytäntöönpanoriita ja täytäntöönpanon keskeyttäminen

5 §

Oikaisupäätöksen täytäntöönpano

Jos kirjoitusvirheen oikaisupäätös edellyttää varojen takaisin perimistä, ulosottomiehen tulee kehottaa varat nostanutta palauttamaan virheellisesti saamansa varat. Jollei varoja palauteta, ulosottomies saa periä ne itseoikaisupäätöksen nojalla niin kuin ulosmittauksesta säädetään. Tätä ennen oikaisupäätös ja varojen palautuskehoitus on annettava varat saaneelle tiedoksi niin kuin 3 luvun 40 ja 41 §:ssä säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, koskee myös varoja, jotka on vahingossa tilitetty väärälle henkilölle.

11 §

Täytäntöönpanoriidan käsittely

Täytäntöönpanoriita käsitellään 10 luvun 2 §:ssä mainitussa käräjäoikeudessa. Riita on kaikissa oikeusasteissa käsiteltävä kiireellisenä. Tuomioistuimelle esitetty vaatimus täytäntöönpanon kieltämisestä tai keskeyttämisestä on ratkaistava heti. Tuomioistuimen tulee kuulla ulosottomiestä, jollei sitä voida pitää tarpeettomana.

Jos sivullisen nostama kanne hyväksytään,

valtio voidaan sivullisen vaatimuksesta määrätä korvaamaan tämän kohtuulliset oikeudenkäyntikulut.

15 §

Keskeytyspäätöksen sisältö

Erityisestä syystä voidaan määrätä, että jo suoritettu täytäntöönpanotoimi on peruutettava. Jos ulosmitattu omaisuus on arvossaan nopeasti alentuvaa tai sen hoitokustannukset ovat korkeat, täytäntöönpano saadaan määrätä myynnin osalta keskeytettäväksi ainoastaan, jos asetetaan vakuus kulujen ja vahingon korvaamisesta tai jos keskeyttämiseen on painava peruste.

Mitä edellä tässä luvussa säädetään keskeyttämisestä, koskee myös sellaisen määräyksen antamista, jossa täytäntöönpanon peruuttaminen kielletään tai keskeytetään. Mainitun kieltomääräyksen voi antaa myös ratkaisun antanut tuomioistuin itse. Tällöin määräys on voimassa, kunnes kyseinen ratkaisu tulee lainvoimaiseksi tai ylempi tuomioistuin antaa asiassa uuden määräyksen.

18 §

Keskeytysmääräyksen vaikutus jo suoritettuihin täytäntöönpanotoimiin

Jos ulosottomies havaitsee, että keskeytyksen aikana ulosmitatun omaisuuden arvo alenee nopeasti tai sen hoitokustannukset ovat korkeat, hänen tulee tarvittaessa ilmoittaa siitä keskeytysmääräyksen antaneelle tuomioistuimelle.

10 luku

Muutoksenhaku ulosottomiehen menettelyyn

8 §

Valituksen vaikutus täytäntöönpanoon

Jos ulosmittaus kumotaan, ulosottomiehen

tulee viivytyksettä ryhtyä toimiin ulosmittauksen peruuttamiseksi, jollei tuomioistuin toisin määrää.

11 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset ulosottotoimen hallinnon järjestämisestä ja muusta tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Ohjeet ja määräykset

Oikeusministeriö voi antaa hallinnollisia ohjeita ja määräyksiä tämän lain täytäntöönpanemiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan ulosottomiehen esteellisyyttä, ulosottorekisteriä, ulosotoperustetta, kuittausta, ulosottoasian vireillepanoa, asiasta, vireilletuloilmoitusta ja ennakkoilmoitusta sekä suppeaa ulosottoa koskevien tämän lain säännösten asemesta lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Ennen lain voimaantuloa vireille tulleista tai vireillä olleista asioista annetaan 1 luvun 31 §:ssä tarkoitettuja tietoja muulla tavoin kuin tietojärjestelmän tulosteena. Tiedoksianto-osoitteena pidetään osoitetta, joka lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti on annettu ulosottomiehelle.

Lain 2 luvun 24—26 §:ää sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa annettuun ulosotoperusteeseen ja lain voimaan tullessa vireillä olevaan ulosottoasiaan. Jos kuitenkin mainitun luvun 25 §:ssä tarkoitettu ulosotoperuste on annettu ennen 1 päivää maaliskuuta 1993, täytäntöönpanokelpoisuuden määräaika lasjetaan mainitusta päivämäärästä.

Lain 6 luvun 23 §:n 2 momenttia sovelle-

taan lain voimaan tullessa vireillä oleviin asioihin viimeistään vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

Jos tässä tai muussa laissa taikka asetuksessa viitataan säännökseen tai siinä muutoin tarkoitetaan säännöstä, joka on korvattu tä-

män lain säännöksellä, säännöksen asemesta sovelletaan tämän lain vastaavaa säännöstä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 683

L a k i

verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 (367/1961) annetun lain 2 ja 3 § seuraavasti:

2 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, saamista koskevassa ulosotossa noudatetaan soveltuvin osin, mitä ulosottolaissa (37/1895) säädetään.

3 §

Saamisen ulosottoa haetaan ulosottolain 3 luvussa säädetyllä tavalla. Hakemukseen ei tarvitse liittää maksuvelvollisuuden perusteena olevaa asiakirjaa, mutta se on yksilöitävä ja sitä koskevat tiedot on ilmoitettava hakemuksessa. Ulosottomiehen pyynnöstä hakija on velvollinen toimittamaan mainitun asiakirjan.

Raha- tai luottolaitos, perimisliike tai muu asiamies ei voi veron ulosottoasiassa esiintyä velkojan toimeksiannosta hakijana.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Lakia sovelletaan noudattaen soveltuvin osin, mitä ulosottolain muuttamisesta annetun lain (679/2003) voimaantulo- ja siirtymäsäännöksissä säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 684

Laki**viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 ja 24 §:n muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21 päivänä toukokuuta 1999 annetun lain (621/1999) 11 §:n 2 momentin 5 kohta ja 24 §:n 1 momentin 23 kohta seuraavasti:

11 §

Asianosaisen oikeus tiedonsaantiin

 Asianosaisella, hänen edustajallaan ja avustajallaan ei ole edellä 1 momentissa tarkoitettua oikeutta:

5) tietoihin ulosottoasiassa ennen ulosmittauksen toimittamista ja omaisuuden haltuun saamista, jos tiedon antaminen tuntuvasti vaikeuttaisi täytäntöönpanoa, eikä muihin kuin velallisen taloudellista asemaa koskeviin tietoihin, ellei tietoja tarvita takaisinsaantikanteen nostamista varten;

24 §

Salassa pidettävät viranomaisen asiakirjat

Salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä:

23) asiakirjat, jotka sisältävät tietoja henkilön vuosituloista tai kokonaisvarallisuudesta taikka tuen tai etuuden perusteena olevista tuloista ja varallisuudesta taikka jotka muutoin kuvaavat hänen taloudellista asemaansa, sekä ulosottoviranomaisen asiakirjat siltä osin kuin ne sisältävät sellaisia tietoja, jotka ulosottorekisteriin merkittyinä olisivat ulosottolain (37/1895) mukaan salaisia, sekä tiedot luonnollisesta henkilöstä ulosottovelallisenä ja ulosottoselvitys;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

HE 216/2001
 LaVM 34/2002
 EV 305/2002

7 430301/107

N:o 685

L a k i**ulosottomaksuista annetun lain muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulosottomaksuista 13 päivänä tammikuuta 1995 annetun lain (34/1995) 2 §:n 1—3 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 4 momentti ja 5 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Maksulajit

Rahasaatavan täytäntöönpanossa ulosottomaksuina ovat taulukkomaksu, käsittelymaksu, myyntimaksu ja tilitysmaksu.

Rahasaamisen ulosotossa velallisen on suoritettava taulukkomaksu ja velkojan on suoritettava tilitysmaksu.

Kun ulosottoasian vireilläolo päättyy ulosottolaissa tarkoitetun estetodistuksen antamiseen tai hakijan peruutettua hakemuksensa, hakijan on suoritettava käsittelymaksu. Suppeaa ulosottoa koskeva käsittelymaksu on tavallista ulosottoasiaa koskevaa maksua alhaisempi. Jos hakija on pyytänyt saatavansa merkitsemistä ulosottorekisteriin passiivisatavaksi, hänen on suoritettava käsittelymaksun lisäosa.

3 §

Maksujen suuruus

Käsittelymaksu, myyntimaksu, täytäntöönpanomaksu sekä todistus- ja jäljennösmaksu

säädetään kiinteiksi, enintään suoritteiden tuottamisesta aiheutuvien keskimääräisten kokonaiskustannusten suuruiseksi. Tilitysmaksu säädetään enintään kahden prosentin määräksi tilitettävästä rahamäärästä.

4 §

Maksujen perintä

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää täytäntöönpanomaksun sekä todistus- tai jäljennösmaksun suorittamisesta etukäteen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös ajasta, jonka kuluessa käsittelymaksu, tilitysmaksu, täytäntöönpanomaksu sekä todistus- tai jäljennösmaksu on suoritettava, sekä maksun laiminlyömisestä perittävästä viivästyskorosta tai kiinteästä viivästysmaksusta.

5 §

Maksuttomat suoritteet

Käsittelymaksua tai tilitysmaksua ei peritä

asianomistajalta, jolle rikosasiassa on tuomitu maksettavaksi korvausta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Tilitysmaksua ryhdytään perimään 1 päivästä syyskuuta 2004.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 686

Laki**takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 20 ja 25 §:n muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta 19 päivänä maaliskuuta 1999 annetun lain (361/1999) 20 §:n 1 momentti ja 25 § seuraavasti:

20 §

Takauksen sijasta annettu vakuus

Yksityistakaaja vapautuu takausvastuusta luotonantajalle, jos luotonantajalle annetaan kyseisen takauksen tilalle toinen takaus tai muu vakuus, jonka arvioidaan riittävän päävelan suorittamiseksi. Luotonantajalla ei kuitenkaan ole velvollisuutta hyväksyä muuta takausta kuin ulosottolain (37/1895) 3 luvun 44 §:ssä tarkoitetun yhteisön antama takaus.

takaaja luotonantajan asettamassa, vähintään kuukauden pituisessa ajassa, suorittaa viivästyneen maksun ja että päävelan suorittamisesta asetetaan toinen takaus tai muu vakuus, jonka arvioidaan riittävän velan pääoman suorittamiseksi. Luotonantajalla ei kuitenkaan ole velvollisuutta hyväksyä muuta takausta kuin ulosottolain 3 luvun 44 §:ssä tarkoitetun yhteisön antama takaus. Mitä edellä säädetään, on voimassa myös, jos päävelka on eräännytetty ennakkoviivästyksen tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi.

25 §

Yksityistakaajan oikeus suorittaa päävelka alkuperäisen sopimuksen mukaisesti

Jos päävelka on eräännytetty velallisen maksuviivästyksen vuoksi, yksityistakaajalla on oikeus suorittaa päävelka luotonantajalle niiden maksuehtojen mukaisesti, joita olisi ollut noudatettava ilman velan ennaikaista erääntymistä. Edellytyksenä on, että yksityis-

Päävelka katsotaan erääntyneeksi velalliseen ja muihin takaajiin nähden, vaikka yksityistakaaja 1 momentin mukaisesti suorittaa päävelan alkuperäisen sopimuksen mukaisin maksuehdoin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa annettuun takaukseen tai tehtyyn vierasvelkapanttaukseen.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 687

L a k i**osamaksukaupasta annetun lain 9 ja 16 §:n muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osamaksukaupasta 18 päivänä helmikuuta 1966 annetun lain (91/1966) 9 §:n 3 momentti ja 16 §,
 sellaisena kuin niistä on 16 § laissa 199/1996, seuraavasti:

9 §

Ulosottomiehen antamaa virka-apua koskee soveltuvin osin, mitä ulosottolain (37/1895) 3 luvun 33 ja 34 §:ssä säädetään vireilletuloilmoituksesta sekä ennakkoilmoituksesta ja kutsusta.

16 §

Ulosottomiehen tekemään tilitykseen perustuvan saatavan saa ulosottaa, jollei tilitykseen ole haettu muutosta, tilityksestä laaditun pöytäkirjan nojalla lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanosta säädettyssä järjestyksessä korkolain (633/1982) mukaisine viivästyskorkeineen tilityspäivästä lukien, jos pöytäkir-

jassa on määrätty maksettavaksi korkoa saatavalle asianosaisen tilityshakemuksessa esittämän vaatimuksen nojalla. Ostajan saatava suoritetaan tällöin kuitenkin ensisijaisesti 4 §:n 1 momentin mukaisesta talletuksesta. Jollei tilitys ole lainvoimainen, tilitykseen perustuvan saatavan ulosmittaamisesta on voimassa, mitä ulosottolain 2 luvun 5 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleeseen asiaan sovelletaan tämän lain asemesta lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 688

L a k i**oikeudenkäymiskaaren 7 luvun muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat laissa 1065/1991, seuraavasti:

7 luku**Turvaamistoimista****1 §**

Jos hakija saattaa todennäköiseksi, että hänellä on saaminen, joka voidaan määrätä maksettavaksi ulosottolain (37/1895) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla ratkaisulla, ja on olemassa vaara, että vastapuoli kätkee, hävittää tai luovuttaa omaisuuttaan taikka menettelee muulla hakijan saamista vaarantavalla tavalla, tuomioistuim voi määrätä pantavaksi vastapuolen irtainta tai kiinteätä omaisuutta takavarikkoon niin paljon, että saaminen tulee turvatuksi.

2 §

Vastapuolen hallussa oleva esine tai muu tietty omaisuus voidaan määrätä takavarikkoon myös silloin, kun hakija saattaa todennäköiseksi, että hänellä on sanottuun esineeseen tai omaisuuteen parempi oikeus, joka voidaan vahvistaa ulosottolain 2 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla ratkaisulla, ja on olemassa vaara, että vastapuoli kätkee, hävittää tai luovuttaa sanotun esineen tai omaisuuden taikka me-

nettelee muulla hakijan oikeutta vaarantavalla tavalla.

3 §

Jos hakija saattaa todennäköiseksi, että hänellä on vastapuolta vastaan muu kuin 1 tai 2 §:ssä tarkoitettu oikeus, joka voidaan vahvistaa ulosottolain 2 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla ratkaisulla, ja on olemassa vaara, että vastapuoli tekemällä jotakin, ryhtymällä johonkin tai laiminlyömällä jotakin tai jollakin muulla tavoin estää tai heikentää hakijan oikeuden toteutumista tai olennaisesti vähentää sen arvoa tai merkitystä, tuomioistuim voi:

- 1) sakon uhalla kieltää vastapuolta tekemästä jotakin tai ryhtymästä johonkin;
- 2) määrätä vastapuolen sakon uhalla tekemään jotakin;
- 3) oikeuttaa hakijan tekemään tai teettämään jotakin;
- 4) määrätä vastapuolen omaisuutta pantavaksi toimitsijan haltuun ja hoitoon; tai
- 5) määrätä jostakin muusta toimenpiteestä, joka on tarpeen hakijan oikeuden turvaamiseksi.

6 §

Kun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuun hakemukseen on suostuttu, hakijan on kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta pantava pääasiaa koskeva kanne vireille tuomioistuimessa tai saatettava pääasia käsiteltäväksi muussa sellaisessa menettelyssä, joka voi johtaa ulosottolain 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun täytäntöönpanokelpoiseen ratkaisuun. Milloin turvaamistoimi on saamisen turvaamiseksi kohdistettu kiinteistöön, joka on panttina hakijan erääntymättömästä saamisesta, tässä momentissa tarkoitettu määräaika

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

alkaa eräpäivästä. Jos asian käsittelyä ei sanotussa ajassa panna vireille tai jos asian käsittely jää sillensä, turvaamistoimi peruutetaan siten kuin ulosottolain 7 luvun 13 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tullessa asiassa sovelletaan tämän lain asemesta lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 689

L a k i

välimiesmenettelystä annetun lain 45 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan välimiesmenettelystä 23 päivänä lokakuuta 1992 annetun lain (967/1992) 45 §
seuraavasti:

45 §

Välitystuomion täytäntöönpanossa on tuomioistuimen annettua siitä määräyksen noudatettava, mitä ulosottolain (37/1895) 2 luvun 19 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan tämän lain asemesta lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 690

L a k i**yrityksen saneerauksesta annetun lain 37 §:n muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityksen saneerauksesta 25 päivänä tammikuuta 1993 annetun lain (47/1993)
37 §:n 2 momentti seuraavasti:

37 §

Takaisinsaanti velkojan vaatimuksesta

Kun takaisinsaantia vaatii yksi tai useampi velkoja, on soveltuvin osin noudatettava, mitä ulosottolain 3 luvun 84, 89 ja 90 §:ssä säädetään. Se, mitä velkojan kanteen johdosta

määrätään luovutettavaksi tai korvattavaksi, on tämän lain säännösten estämättä käytettävä kantajan saatavan suorittamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 691

L a k i**yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 53 ja 60 §:n muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityishenkilön velkajärjestelystä 25 päivänä tammikuuta 1993 annetun lain (57/1993) 53 §:n 2 momentti sekä 60 §:n 3 momentti seuraavasti:

53 §

Selvityksen hankkiminen

Jos selvityksen saamiseksi on tarpeen, tuomioistuin voi omasta aloitteestaan tai velkojan hakemuksesta pyytää ulosottomiestä tekemään velallisesta ulosottolain 3 luvun 57—63 §:ssä tarkoitetun ulosottoselvityksen tai antamaan muita hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeellisia tietoja. Tuomioistuin voi samalla määrätä, että ulosottomiehellä on salassapitosäännösten estämättä sama oikeus kuin velallisella saada tietoja velallisen pankkitileistä, maksuliikkeestä, sopimuksista ja sitoumuksista sekä velallisen varallisuudesta, verotuksesta ja muista velallisen taloudellista asemaa koskevista seikoista. Ulosottomies voidaan kutsua myös asiassa kuultavaksi.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

60 §

Takaisinsaanti velkajärjestelyssä

Takaisinsaannista on soveltuvin osin voimassa, mitä ulosottolain 3 luvun 84, 89 ja 90 §:ssä säädetään. Se, mitä velkojan kanteen johdosta määrätään luovutettavaksi tai korvattavaksi, voidaan tämän lain säännösten estämättä käyttää kantajan saatavan suorittamiseksi. Takaisinsaantikanne on pantava viireille kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun velkoja sai tiedon velkajärjestelyn alkamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 692

L a k i**konkurssisäännön 6 ja 25 §:n muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 9 päivänä marraskuuta 1868 annetun konkurssisäännön (31/1868) 6 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 57/1923, 637/1984 ja 1585/1992, uusi 3 momentti ja 25 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1027/1993, uusi 2 momentti seuraavasti:

6 §

Mitä 5 §:ssä ja edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta saatavaan, jota koskevan ulosottoperusteen täytäntöönpanokelpoisuus on lakannut ulosottolain 2 luvun 24—26 §:n mukaisesti.

25 §

Velkoja ei voi valvoa konkurssissa saatavaa, jota koskevan ulosottoperusteen täytäntöönpanokelpoisuus on lakannut ulosottolain 2 luvun 24—26 §:n mukaisesti. Jos saatava on

täytäntöönpanokelpoisuuden aikana valvottu konkurssissa, määräajan umpeen kuluminen ei estä maksun saamista konkurssiin luovutetuista varoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan myös saataviin, joita koskeva ulosottoperuste on annettu ennen lain voimaantuloa, noudattaen soveltuvin osin, mitä ulosottolain muuttamisesta annetun lain (679/2003) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 680

**Valtioneuvoston asetus
ulosottomenettelystä**

Annettu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2003

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty oikeusministeriön esittelystä, säädetään 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun ulosottolain (37/1895) nojalla:

1 luku**Vastaava ulosottomies****1 §***Yleinen määrätymisperuste*

Paikalliselle ulosottoviranomaiselle tai ulosoton tietojärjestelmään saapunut ulosottohakemus ohjataan vastaajan asuin- tai kotipaikan ulosottomiehelle (*vastaava ulosottomies*). Jos vastaajan asuin- tai kotipaikka ei ole tiedossa, vastaavana ulosottomiehenä toimii hakemuksen vastaanottaneen ulosottopiiirin ulosottomies.

Vastaajan asuin- tai kotipaikan ulosottomiehellä tarkoitetaan tässä asetuksessa sitä ulosottomiestä, jonka ulosottopiirissä vastaajalla on osoite Suomessa.

Jos vastaajalla on ulosotossa vireillä muita

asioita, aikaisempien asioiden vastaava ulosottomies on myös uuden ulosottoasian vastaava ulosottomies.

2 §*Erityinen määrätymisperuste*

Jos toimitukset ulosottoasiassa pidetään kokonaisuudessaan tai pääosin muualla kuin 1 §:ssä tarkoitetussa paikassa ja muita ulosottoasioita ei ole vireillä, vastaavana ulosottomiehenä on toimituspaikan ulosottomies.

Jos vastaajana olevan elinkeinonharjoittajan taikka yhtiön, yhtymän tai muun yhteisön tosiasiallinen toiminta ei ole 1 §:n mukaisesti määrättyvän ulosottomiehen ulosottopiirissä, vastaava ulosottomies on tosiasiallisen toimintapaikan ulosottomies.

Jos sellaisen elinkeinonharjoittajan taikka yhtiön, yhtymän tai muun yhteisön asioille,

joissa sama luonnollinen henkilö tosiasiaa käyttää määräysvaltaa yksin tai lähes yksin, voisi määräytyä useampia vastaavia ulosottomiehiä, vastaava ulosottomies määräytyy sen mukaan, missä täytäntöönpano voidaan tarkoituksenmukaisimmin toimittaa tai missä vastaaja voidaan tavoittaa.

3 §

Erityistoimia edellyttävät asiat

Sellainen erityistoimia edellyttävä ulosottoasia, jonka oikeusministeriö on määrännyt tietyn ulosottomiehen hoidettavaksi, ohjataan tällaisia toimia hoitavalle ulosottomiehelle. Tämä ulosottomies toimii kaikkien saman vastaajan asioiden vastaavana ulosottomiehenä.

4 §

Vastaavan ulosottomiehen vaihtaminen

Jos myöhemmin ilmenee tarkempaa tietoa vastaajan osoitteesta, vastaajan tosiasiallisista asiointimahdollisuuksista taikka 2 tai 3 §:ssä tarkoitetuista perusteista, vastaava ulosottomies vaihdetaan siten kuin ulosottolain (37/1895) 3 luvun 15 §:ssä säädetään.

2 luku

Vähimmäistoimet omaisuuden etsinnässä ja olinpaikan selvittämisessä

5 §

Perusselvitys

Ulosottohakemuksen saavuttua paikalliselle ulosottoviranomaiselle selvitetään ulosottorekisterissä olevat vastaajaa koskevat tiedot.

Jos ulosottorekisterissä ei ole vastaajaa koskevia tietoja tai ne eivät ole ajan tasalla, ulosoton tietojärjestelmässä olevan teknisen käyttöyhteyden avulla selvitetään väestötietojärjestelmään sekä veroviranomaisten, työvoimaviranomaisten, Kansaneläkelaitoksen ja

Eläketurvakeskuksen tietojärjestelmiin merkityt vastaajan olinpaikkaa ja omaisuutta koskevat tiedot.

6 §

Jatkoselvitys

Edellä 5 §:ssä tarkoitettu perusselvityksessä saatujen tietojen perusteella vastaajan olinpaikan ja omaisuuden etsintää jatketaan, jos siihen on olosuhteet huomioon ottaen aihetta. Vastaajan olinpaikan selvittämistä ja omaisuuden etsintää jatketaan osoite- ja puhelintietojen selvittämisellä, yhteydenotolla, tapaamisella, ulosottoselvityksellä sekä muihin kuin 5 §:ssä tarkoitettuihin tietojärjestelmiin merkittyjen tietojen etsimisellä sekä muilla tiedusteluilla ja selvityksillä.

Vastaajan olinpaikan selvitys ja omaisuuden etsintä lopetetaan, kun on ilmeistä, että vastaajaa tai omaisuutta ei löydetä.

7 §

Ulosoton kohde ja rekisteriselvitys suppeassa ulosotossa

Suppeassa ulosotossa voidaan ulosmitata velallisen palkka, eläke, elinkeinotulo, rahamääräinen toimeentuloetus ja veron ennakon palautus sekä ulosottomiehen tiedossa oleva velallisen muu omaisuus tai saatava, jota ei tarvitse muuttaa rahaksi.

Ulosottomiehelle saapuvan suppeaa ulosottoa koskevan hakemuksen perusteella 1 momentissa tarkoitettua tuloa ja omaisuutta etsitään ulosottorekisteristä sekä ulosoton tietojärjestelmässä olevan teknisen käyttöyhteyden avulla veroviranomaisten, työvoimaviranomaisten, Kansaneläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen tietojärjestelmistä.

8 §

Rajoituksen peruuttaminen suppeassa ulosotossa

Jos ulosottomies on ulosmitannut muun

kuin suppeassa ulosotossa olevan saatavan perimiseksi omaisuutta, joka on myytävä, ja ulosottomies arvioi, että suppeassa ulosotossa perittävänä oleva saatava kertyisi kokonaan myyntihinnasta tai sille kertyisi etuoikeussäännökset huomioon ottaen yli 1 000 euroa, ulosottomiehen tulee tiedustella hakijalta, peruuttaako hän suppeaa ulosottoa koskevan rajoituksen.

3 luku

Ilmoitukset

9 §

Ennakkoilmoitus

Velalliselle annettavaan ulosmittauksen ennakkoilmoitukseen merkitään:

- 1) tarpeelliset asianhallintatiedot;
- 2) ulosmittaustoimituksen aika ja paikka sekä vastaavan avustavan ulosottomiehen yhteystiedot;
- 3) ulosmittauksen kohde, ulosmittaukseen liitettävät asiat sekä toistuvaistulon ulosmittauksessa ulosmitattavan tulonosan ja ulosmittaamatta jätettävän tulonosan määräytymisperusteet;
- 4) ilmoitus, että velallinen voi estää ulosmittauksen maksamalla velan taikka esittää ulosmitattavaksi muuta omaisuutta sekä antaa ulosmittausta varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä viimeistään ulosmittaustoimituksessa;
- 5) ilmoitus siitä, että velallisen poissaolo ei estä ulosmittauksen toimittamista;
- 6) kutsu toimitukseen, jos se tulee ulosottolain 3 luvun 34 §:n mukaan antaa.

10 §

Määräaikaisilmoitus

Kun rahasaatavan ulosottoasia on ollut 1 päivänä maaliskuuta perinnässä yli vuoden, siitä annetaan velalliselle vuosittain määräaikaisilmoitus mainitun päivän tilanteen mukaan. Määräaikaisilmoitukseen merkitään kaikista velallisen tuolloin vireillä olevista rahasaatavan ulosottoasioista:

- 1) tarpeelliset asianhallintatiedot;
- 2) vastaavan avustavan ulosottomiehen yhteystiedot;
- 3) ulosottoasia, vireilletulopäivä, hakijan saatavan rahamäärä vireilletulopäivänä, peritty rahamäärä ja perimättä oleva rahamäärä;
- 4) jos saatava on lainvoimaa vailla, ulosottomiehen hallussa oleva, hakijan saatavan varalle talletettu jakamaton rahamäärä tai vakuus;
- 5) jos usea velallinen vastaa hakijan saatavasta tai sen osasta, se että asiassa on muita velallisia.

Hakijalle määräaikaisilmoitus annetaan vain hänen hakemastaan ulosottoasiasta.

Määräaikaisilmoitusta ei anneta, jos asianosainen on ilmoittanut, ettei hän halua määräaikaisilmoitusta.

Jos elatusavun perintä tapahtuu siten kuin elatusturvalain (671/1998) 15 §:ssä säädetään, velalliselle annettavaan määräaikaisilmoitukseen merkitään kunnan toimitelille tilitetty rahamäärä ilman tietoja hakijan saatavan rahamäärästä ja perimättä olevasta rahamäärästä.

4 luku

Pienet saatavat

11 §

Pieni jäännössaatava

Jos ulosottolain 3 luvun 100 §:ssä tarkoitusta hakijan saatavasta on tilityksen jälkeen jäljellä enintään 10 euroa, ulosottomies saa jättää sen perimättä ja tehdä lopputilityksen.

12 §

Vähimmäiskertymä

Jos ulosottomies arvioi, että ulosottolain 4 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettua ulosmittauksessa hakijan saatavalle etuoikeussäännökset huomioon ottaen kertyisi vähemmän kuin 40 euroa, hakijalle annetaan estetodistus, jollei sitä voida pitää kohtuuttomana.

Jos ulosottolain 6 luvun 23 §:n 1 momen-

tissa tarkoitettussa varojen jaossa saatavalle kertyisi enintään 40 euroa, saatava voidaan jättää ottamatta huomioon jaossa.

5 luku

Voimaantulo

13 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Tällä asetuksella kumotaan 31 päivänä

Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2003

lokakuuta 1896 annetun ulosottoasetuksen (37/1896) 37 §:n 1 momentti ja 39 §, sellaisina kuin ne ovat asetuksessa 1074/2001.

Ensimmäinen 10 §:ssä tarkoitettu määräaikaisilmoitus annetaan vuoden 2005 maaliskuun ensimmäisen päivän tilanteen mukaan.

Asetusta sovelletaan noudattaen soveltuvin osin, mitä ulosottolain muuttamisesta annetun lain (679/2003) siirtymäsäännöksissä säädetään.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

Vanhempi hallitussihteeri Marja-Liisa Tolvi

N:o 681

Valtioneuvoston asetus

eräiden ulosottoasetuksen säännösten kumoamisesta

Annettu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2003

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty oikeusministeriön esittelystä, säädetään:

1 §

Tällä asetuksella kumotaan 31 päivänä lokakuuta 1896 annetun ulosottoasetuksen (37/1896) 1, 1 a—1 c, 2, 6 ja 7 §, 10 §:n 2 momentti, 11—13, 27, 29 ja 32 §, 34 §:n 2 momentti sekä 36 ja 40 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 ja 2 §, 10 §:n 2 momentti sekä 11 § asetuksessa 854/1996, 1 a—1 c ja 13 § asetuksessa 1017/1985, 6 § asetuksessa 825/1982, 7 § asetuksissa 162/1985 ja 1176/1995, 12 § asetuksessa 1637/1991, 27 § asetuksessa 852/1993, 29 § asetuksessa 950/1986, 32 § ja 34 §:n 2 momentti maini-

tussa asetuksessa 162/1985, 36 § asetuksessa 1132/1988 ja 40 § asetuksessa 1590/1992.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Asetusta sovelletaan noudattaen soveltuvin osin, mitä ulosottolain muuttamisesta annetun lain (679/2003) siirtymäsäännöksissä säädetään.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2003

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

Vanhempi hallitussihteeri *Marja-Liisa Tolvi*

N:o 682

Valtioneuvoston asetus**verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun asetuksen eräiden säännösten kumoamisesta**

Annettu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2003

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty oikeusministeriön esittelystä, säädetään:

1 §

Tällä asetuksella kumotaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 annetun asetuksen (368/1961) 2, 7, ja 11 §, 12 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 ja 3 momentti, 17, 20, 21, 29, 32 a ja 33 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § asetuksissa 304/1974, 951/1986 ja 138/2000, 11 § asetuksessa 1131/1988, 12 §:n 1 momentti mainitussa asetuksessa 951/1986, 16 §:n 2 ja 3 momentti asetuksessa 188/1981, 17 § asetuksessa 476/1977, 20 ja 21 § asetuksessa 163/1985, 29 ja 33 § asetuksessa

689/1973 sekä 32 a § asetuksissa 194/1984 ja 382/1988.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Asetusta sovelletaan noudattaen soveltuvin osin, mitä ulosottolain muuttamisesta annetun lain (679/2003) siirtymäsäännöksissä säädetään.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2003

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

Vanhempi hallitussihteeri Marja-Liisa Tolvi